"TĒVYNĒ" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžiamas Susiv. Liet. Amerikoje.
Išeina kas pētnyčia,
V. K. Račkauskas, Redaktorius (Editor)
PRENUMERATA METAMS:
Suvienytose Valstijose $1.00
Kitose Viešpatystēse $1.50
Visokiais reikalais kreipdamiesi adresuokite:
"TĒVYNĒ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y.

TĒVYNĒ

THE LITHUANIAN WEEKLY "TĒVYNĒ"
Published every Friday
By Lithuanian Alliance of America.
A. B. Strimaitis, Sec'y & Business M'gr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States $1.00
To Foreign Countries $1.50
All communications should be addressed:
"TĒVYNĒ"
307 W. 30-th St. New York, N. Y,

ORGANAS SUSIVIENYJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE.

Lietuvių literatūros BIBLIOTEKA ir tautosakos instituto

No. 1 New York, 2 d. Sausio (January) 1914. Vol. VII
Entered as Second Class matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1875.

Visiems SLA. nariams,

kuopų viršininkams, „Tēvynēs" skaitytojams, bendradarbiams, visiems Susivienijimo Lietuvių Amerikoje rēmējams ir draugams linkime linksmų ir laimingų Naujų 1914-Metų!

„Tēvynēs" Redakcija ir Administracija.

ORGANIZUOKIME SAVO DRAUGIJAS.

Neabejotina jog vienu svarbiausių musų tautos idealų yra: Organizuotoji Lietuvių Tauta, ty. kad visame pasaulyj nebutų nē vieno lietuvio neorganizuoto, kad noroms-nenoroms, pačių aplinkybių verčiami lietuviai turētų eiti į savo Tautos organizaciją.

Šis musų tautos idealas, nēra dar mums visiems aiškus; tačiaus visi prie jo slenkame, nors ir be pilnos nuovokos, nes jei nuvoktume, tai geriau organizuotumēmēs ir greičiau žengtume pirmyn.

Iki šiol didžiausi musų doma yra kreipiama į tai, idant kiekvienas lietuvis butinai priklausytų prie kokios nors lietuvių draugijos. Na, tos draugijos dygo ir dar dygsta), kaip grybai po šilto lietaus. Tuli net tvirtina, kad jų jau perdaug esama. Mano-gi supratimu te jos dygsta kuoskaitlingiausiai. Juo daugiau turēsime draugijų, tuo greičiau prieisime prie supratimo, jog išsiskirstę į draugijas-draugijēles, pavieniai ne ką galime nuveikti, ne koki nauda iš musų to viso organizacijos darbo, o musų reikalai vis viena lieka nepatenkinti.

Mes turime nesuskaitomą daugybę reikalų-reikalēlių. Aplinkybēs mainosi, o su jomis keičiasi ir žmonių reikalavimai. Norēdami patenkinti kokį-nors musų reikalą, mes tuoj tvēriame draugiją arba organizaciją. Pavyzdžiui: reikia našlēs, našlaičiai šelpti — tveriame Susivienijimus, kurie išmoka pomirtines; reikia ligoniai sušelpti — turime daugybę pašalpinių draugijų; reikia moksleiviai šelpti, tautišas menas auklēti, apšvieta skleisti — kiekvienam tokiam reikalui po kelias, net po keliolika draugijų turime. Pagalios, reikia musų imigrantai aprupinti — štai vēl prasideda naujos rušies draugijos: yra New Yorke Liet. Imigr. Šelp. Draugija, yra Philadelphijoj, bus Bostone, galugale bus kiekviename mieste ir visos skyrium, savarankiškai veiks, nepaisant, ar didelę nauda atneša musų imigrantams. Ir kas blogiausia, nesistengiama patirti, ar tokiu pat budu pas kitas tautas panašus dalykai aprupinama.

Taip, turime daugybę draugijų, kiekvienam musų Tautos svarbesniam reikalui po kelias, net po kelis šimtus ar tukstančius, kaip va teikimui pašalpos ligoj. Tačiaus maža tepatenkinama kurs nors tų reikalų. Turime tiek, kad galime pasigirti: veizēk, žmogau, musų moksleiviai šelpiama; nešlēs, našlaičiai, ligonis aprupinama; mokslas skleidžiama, knin-gynai, mokyklos steigiama!! Bet kiek tos pašalpos teikiama ir kiek tų musų švietimo įstaigų įsteigta — geriau ir... neklausk.

Taigi ar nebutų geriau, kad tos visos musų Tautos draugijos, išsimēčiusios po visas Suvienytas Valstijas bei Kanadoj, susivienytų ir sudarytų vieną tautinę organizaciją, kurioj, pagal savo tikslo paskristytos į rušis, sudarytų tam tikrus skyrius, kaip va: į apsaugos skyrių įeitų draugijos, teikiančios savo nariams „posmertines"; pašalpos skyrių sudarytų pašalpinēs draugijos; švietimo skyrių sudarytų tos draugijos, kurios šiokiu ar kitokiu budu neša apšvietą musų liaudžiai; galimi ir kitoki skyyriai. Prie to butų įsteigti ir palaikomi įvairus fondai, va: moksleivių šelpimo fondas, švietimo fondas, imigrantų das, streikininkų fondas, tautos fondas, kurs butų taupinamas tam, kad iš jo butų teikiama pašalpa nepaprastuose atsitikimuose, kada reikalingi piningai prašalinimui pavojaus, gręsiančio musų tautai arba iškovojimui politiškos laisvēs musų tautiečiams, tebesantiems Maskolių ar Vokiečių vergijoj. Pagalios rastųsi ir kitoki fondai.

Prie to turiu paminēti dar du fondu, kuriedu turētų buti įsteigti kaip galima greičiau, tai yra: senatvēs ir motinų fondai. Iš pirmojo butų teikiama parama tiems, kurie pasiekē žinomo laipsnio amžiaus, ar fiziškai paliego, arba liguisti, nebegali dirbti. Iš antrojo butų teikiama parama kiekvienai moteriškai, tapusiai motina; paskiau-gi auginimui ir auklējimui jos kudikio, o pagalios — mokinimui jo.

Šiedu fondu aukščiau ar vēliau turēs buti musų įsteigti. Juo greičiau tai bus padaryta, juo greičiau patapsime patenkinti savimi, laimingesni.

Palaikymas augščiau paminētų fondų nebutų dideliu apsunkinimu, jei prie palaikymo tų fondų visi prisidētumem. Lietuvių visose Suvienytose Valstijose priskaitoma iki vienam milijonui (rodos, kad pusēs milijono užtektų. **Red.**). Tegul kiekvienas tautos reikalams aukotų į metus 12c.; nuo vieno milijono žmonių per metus susidarytų $120,000.oo. Juk tai puiki suma piningų. Su ta kruva piningų daugybē musų reikalų tikrai butų aprupinama. O kame musų pašalpinių draugijų turtas, kurs susidarytų ir milžiniškai augtų joms susijungus kruvon!

Prie tokios augščiau minētos tvarkos jau mēginama kopti Chicagos Lietuvių draugijų. Pirm dviejų metų čia įkurta Chicagos Lietuvių Draugijų Sąjunga. Jos tikslas: 1) Sujungti visas Lietuvių Draugijas Chicagoj esančias; 2) kad kiekvienas Chicagoj gyvenąs arba apsigyvensiąs lietuvis pataptų organizuotu, ty. kad prisidētų savo donia aprupinimui įvairių musų Tautos reikalų, kaip tai: užlaikymui musų knįngynų, skaityklų, mokyklų, sujieškojimui darbo arba užlaikymui informacijų ofisų, per kurius galētų susirasti darbą bedarbiai, arba veltui gautų įvairius patarimus, nurodymus.

Kiekvienas įstojantis per savo draugiją į Sąjungą moka tik po 1c. mēnesiui.

Sąjungos konstitucija yra sudaryta, nors miniaturoj, bet sulyg Suvienytų Valstijų konstitucijos. Jos Valdyba susideda iš viršininkų ir tarybininkų (direktorių). Visų Valdybos narių kol kas randasi 15 asmenų, gal buti ir daugiau. Jie visi pirmininko paskirstomi į tam tikrus komitetus, kaip va: imigracijos, pilietystēs, darbo sujieškojimo, informacijų arba teisių, švietimo, svetainēs ir kitų. — Teisybę pasakius, šiais metais ne kas musų nuveikta. Pati liaudis (toki organizacija buvo jai naujiena) negalējo orientuoties, nemokējo sau pasirinkti tinkamų vadovų-veikējų, pagalios nebuvo ir iš ko. Musų-gi politikieriai suprato, jog Sąjunga tai „good chance for political job". Įējr į Valdybą, sustojo, laukdami kitų „lekšinų" į Chicagos miesto urēdus. Vietinē inteligentija, kaip ir dauguma lietuviškos inteligentijos, mažai rupinosi savo mylima liaudim, taigi nepaisē įeiti į Sąjungą ir prigelbēti liaudžiai tvarkyties. Vienok aš tikiu, kad trumpoj ateityj pasiseks Sąjungai įeiti į tikras vēžes ir pasidaryti gyvu pavyzdžių, kaip privalo organizuoties draugija, pagal kurios kitose Lietuvių kolonijose butų tveriama Lietuvių draugijų Sąjungos.

Pradedant šiuos naujus 1914 metus aš veliju savo Tautai tik vien šito: idant šiais 1914 metais prasidētų naujas veikimas linkui svarbiausio musų Tautos idealo, kad visur, kame galima, butų organizuojama Lietuvių draugijos, tveriama sąjungos, idant po metų, dviejų, gal buti sykiu su S.L. Am. galētumēm sušaukti musų Tautos Seimą patiesimui pamato Lietuvių Sąjungų-Sąjungai!

Pranas Butkus.

LIETUVIŲ MOKSLO DR-JA VILNIUJE Į AMERIKOS LIETUVIUS!

Lietuvių Mokslo Draugijos Komitetas savo posēdyje lapkričio 30 (gruodžio 31) dieną, išklausęs savo pirmininko pranešimą apie jo kelionę po Amerikos lietuvių naujokynus ir apie surinktąsias aukas „Tautos Namų" statymui Vilniuje, vienbalsiai nutarē per Amerikos lietuvių laikraščius viešai ištarti širdingą savo ačiu už tąs gausias dovanas taip svarbiame musų tautos reikale visiems tiems, už vandenyno gyvenantiems gerbiamiems tautiečiams, kurie nesigailējo savo skatiko, kad sušelpus Tēvynēje likusių brolių kulturos dalykus!

Už parēmimą „Tautos Namų" idējos drauge su šiuomi Komitetas taria nuoširdų ačiu gerbiamiesiems „Lietuvos", „Tēvynēs", „Kataliko", „Vienybēs Lietuvninkų", „Draugo", „Darbininkų Vilties", „Laisvosios Minties" ir „Saulēs" redaktoriams, kaip ir visiems tiems vyrams, kurie priiminējo M. Draugijos pasiuntinius, jiems rengē prakalbas, kuo jie daug labai yra prisidēję, kad L. Mokslo Draugijos atstovai Amerikoje lengviau ir pasekmingiau savo tikslą pasiektų.

Stambesnēs aukos bus paskelbta ir Lietuvos laikraščiuose.

Lai gyvuoja Amerikos lietuviai, lai jie neužmiršta ir tolyn savo brolių Lietuvoje!

Vilniuje, gruodžio 1—14 d., '13.

L. M. Draugijos Komitetas:
Pirmininkas,
J. Basanavičius,
Pirmininko padējējai:
Adv. **Andr. Bulota,**
D-ras **J. Šlapelis.**
Sekretorius,
Adv. **J. Vileišis.**
Kasierius—
D-ras **A. Vileišis.**
Bibliotekorius —
Juristas **A. Smetona.**
Nariai pavaduotojai:
Kun. filoz. d-ras **J. Stepanavičius**, gimnaz. mokytojas **Z. Žemaitis**, Juristas **M. Biržiška.**

SLA. Reikalai.

Įnešimas atrasta naudingu.

1912 m. Buvau parašęs ir padavęs 40 kuopai SLA. įnešimą, kurs maž daug skambējo šiaip:

1. — Nominavimas kandidatų į Centro Viršininkus, pagal mano užmanymą, privalo atsibuti šiokiu budu:

Kiekviena kuopa turēs tiesą išrinkti iš tarpo savo narių ypatas, tinkamas užēmimui vietos Centre, jei kuopoje randasi tinkamos ypatos. Išrinktoji ypata, jei priima kandidaturą, privalo parašyti nuo savęs pranešimą į Centrą, paduodama žinias, kad išrinko kuopa ir kad ji yra tokio tai mokslo ir taip toliaus. Minētas pranešimas tur but paliudytas kuopos viršininkų parašais ir žyme. Centras, arba gal tam tikra komisija, gavus nuo kandidatų minētus prarnešimus, kuriuos atras naudingais pagarsįs „Tēvynēje" ir jau tada tikroji nominacija butų daroma iš žinomų ypatų.

2. — Nominacijos, arba ir rinkimai viršininkų, neprivalo buti rašomi vardais ir pavardēmis kandidatų, kadangi nemokantieji rašyti atiduoda savo balsus ant valios mokančiųjų rašyti. Rinkimuose reikia rašyti kryžiukais arba palkutēmis ant blankų, ant kurių bus atspausdinti kandidatų vardai; drukuotą pavardę beveik visi perskaito.

Minētus įnešimus 40 kuopa priēmē ir nutarē, idant aš, kaipo 27 seimo Brooklyne narys, paduočiau seimui, kad sumanymas butų priimtas prie konstitucijos. Aš minētą reikalą padaviau ir jis buvo pakeltas, bet niekas neparēmē ir pertai liko be svarstymo.

Dabar matome, kad 48-me numeryje „Tēvynēs" p. A-T-A, po antgalviu „Rinkimų klausimas", įneša beveik mano sumanytąjį įnešimą. Aš p. A-T-A. pilnai paremiu, o jei galima ką geresnio dadēti, tai su noru priimti.

Karolis Varašius,
40 kp. narys, Pittsburg, Pa.

UŽKVIETIMAS Į KONFERENCIJĄ SLA. KUOPŲ APSKRIČIO N. Y. ir N. J. VALSTIJŲ.

126 kuopa SLA. savo mēnesiniame susirinkíme 20 d. lapkričio, 1913, pripažino reikalingu sutverti apskritį N. Y. ir N. J. valstojse. Todel kuopos, kurios aplaikysite šį atsišaukimą, malonēkite prisiųsti nuo savo kuopos po vieną atstovą, ar po vieną nuo kiekvienos dešimties narių skaitliaus (jei galite). Kad mums apskritys reikalingas, tai nieks neužginčys, kaip tai reikale gyvesnēs agitacijos, apkalbējimui SLA. reikalų ir švie timosi reikale. Taigi be jokių atidēliojimų prisiųskite savo atstovus žemiaus nurodytą dieną.

SLA. apskričio konferencija atsibus 22 vasario 1914 m., nedēlioj, 10-tą valandą ryto, 73 Grand Srt., Brooklyn, N. Y., Petro Draugelio salēje.

Komitetas.

KAUCIJŲ REIKALE.

Žemiaus paminētos kuopos prisiuntē piningus ir reikalavimus kaucijų už savo viršininkus:

		reikalnaja
14	Cleveland, Ohio —	$200
68	Lee Park, Pa. —	200
95	Daisy Town, Pa. —	200
239	Syracuse, N. Y. —	200
116	Maltby, Pa. —	200
138	Perth Amboy, N. J. —	200
23	Shenandoah, Pa. —	700
29	Westville, Ill —	500
58	Hudson, Mass. —	200
59	Athens, Ill. —	200
61	So. Bethlehem, Pa. —	200
67	Luzerne, Pa. —	200
77	Rockford, Ill. —	200
83	Brooklyn, N. Y. —	200
99	Herminie, Pa. —	200
181	Curtis Bay, Ind. —	200
122	Chicago, Ill. —	600
124	Hartford, Conn. —	200
126	New York, N. Y. —	200
129	Chicago, Ill. —	200
139	Chicago, Ill. —	300
157	Youngstown, Ohio —	300
167	Joliet, Ill. —	200
201	Seeleyville, Ind. —	200
209	Mariners Harbor, N.Y.—	200
212	Kenosha, Wis. —	200

IŠ SLA. KUOPŲ GYVENIMO.

Nauja kuopa Minden'e, W. Va.

Naujos kuopos (N 146), kuri susidarē iš 20 narių, susirinkimas buvo 7 d. gruodžio, 1913. Išrinko sekančią valdybą: pirmininkas — Vilhelmas Borisauskas, jo pagelbininkas — Jonas Prekša, prot. raštin. — Kost. Batkis, finansų sekret. — vietą užima pirmininko pagelbininkas, iždininkas — Antanas Buda.

—

Nauji nariai.

Prie 82 kuopos, Pana, Ill., prisirašē **7 nauji** nariai.

Prie 35 kuopos, Wilkes Barre, Pa., prisirašē **11 naujų** narių.

—

Naujos kuopų valdybos.

118 kuopa, Curtis Bay, Md., išsirinko naują valdybą: pirm. — J. Gaižutis, jo pagelbininkas — Kaz. Rulis, raštininkas ir organizatorius — A. B. Radauskas, iždininkas — Iz. Letkauskas.

Iždininkui, raštininkui ir organizatoriui pareikalauta iš Centro kaucijų.

—

150 SLA. kuopa, Zanesville, O., išrinko valdybon: pirmin. — M. Paliokas, jo pagelb. — Br. Girdvainis, protok. sekrt. — J. Zubrickas, finan. sekret. — A. Andruškevičius, iždin. — A. Urbonas, iždo globējai — J. Strogis ir B. Žemaitis, maršalka — J. Rapovičius. Visi turi tarnauti iki 1 d. sausio 1915 m.

Delko kuopa neišsirinko organizatoriaus?

—

95 kuopa, Daisy Town, Pa., valdybon išrinko sekančias ypatas: pirmin. — M. Juozupaitis, pagelbininkas — Ig. Jokšis, iždin. — P. Mažeika, fin. rašt. — V. Laskevičius, protokolų sekret. — J. Valaitis, iždo globējai — A. Kubilskis, Ign. Jokužis ir A. Mikalauskas.

Ir 95 kuopa neišsirinko organizatoriaus.

Be to kuopa mums rašo:

„Pranešu, jog didelē padēka priguli musų kuopos buvusiam pirmininkui p. Kaz. Juozupavičiui; jis yra labai daug pasidarbavęs musų naujai gimusiai kuopelei; jis duodavo veltui kambarį susirinkimams ir šiaip darbuojasi kuopos ir viso SLA. labui kiek galēdamas. Jo draugē, Agota Juozupaitienē, irgi mielai musų kuopos reikalus rēmē ir nemaža savo darbo yra mums pašventusi. Aplinkybių verčiami — išvažiavo į Lietuvą. Jiedu abu yra žmonēs laisvų pažiurų ir myli pašvietą. Linkime jiems ir Lietuvoje geros kloties!

Kuopos vardu, W. Laskevičius."

—

62 kuopa, Lorain, Ohio, 7 d. gruodžio atlaikē savo susirinkimą ir išsirinko valdybą: pirmin. — J. Zienus, pagelb. — Mart. Navickas, prot. rašt. — tas pats Pius Peraitis, fin. raštin. — M. Navickas, organizatorius — Juozas Stankevičius, iždininkas — Ant. Tamašauskas, iždo globējai — Ant. Balsis ir Juozas Stankevičius.

Į sekantį susirinkimą organizatorius žadējo atvesti naujų narių.

—

122 kuopos valdyba pasiliko ta pati, išēmus iždo globējus. Pirmin.— P. Kibartas, užrašų rašt.— J. P. Čepauskis, finan. rašt. — A. S. Kuizinas, iždin. — A. J. Bierzynskis, iždo globējai — A. Kubiliunas ir A. Raminčauskis.

—

172 kuopa, Duquesne, Pa., 7 d. groudžio išsirinko valdybą 1914 metams: pirmin. — J. Aliskevičius, pagelbininkas — A. J. Šimašius, iždininkas — J. Gudavičius, sekret. ir organizat. — T. Stubis, protok. rašt. — N. Januškevičius, iždo globējai — Ernestas Kochas ir Antanas J. Šimašius, ligonių lankytojai — P. P. Sankauskas ir B. Backi. Daktaras kvotējas — Steponas S. Landis, 8 No. Third Str.

Svarstyta kaucijų klausimas ir balsuota Apysenio įnešimas sulig permainų Centre.

—

67 kuopa, Luzerne, Pa., rinko vyriausybę 1914 metams: pirmininkas — J. Rygelis, iždin. — Vincas Rugelis, sekret. — A. Maksimonis, organizat. — P. Šupienius.

—

227 kuopa, Des Moines, Iowa, rinko naują kuopos valdybą: pirmin. — V. B. Pranckevičius, sekret. — J. H. Alikonis, iždininkas — F. Taraška, iždo globējai — Veronika Pranckevičienē, Petras Milleris, organiz. — J. H. Alikonis.

Nutarta, kad sekret.-organizatorius gali prirašinēti naujus narius bile kokioj vietoj ir gali priimti mokestis iki sekančiam susirinkimui, kurs bus 18 d. sausio, 1914 m.; prie 227 kuopos gali prigulēti lietuviai netik iš Des Moines, bet ir iš Sayler, Klondak ir Cimentines. Visas šitas vietas lankys organizatorius J. H. Alikonis, o jo odresas yra toks: 304 E. 6-th Str., Des Moines, Ia.

—

212 kuopa, Kenosha, Wis., išsirinko valdybon sekančius draugus: pirmininkas — A. Vištartas, pagelbininkas — J. Nauronis, prot. sekret. — D. Bagdanavičius, fin. sekret. — Juozas F. Račkauskas, iždin. — Bol. Navickas, iždo globējai — T. Bagdanavičius ir T. Milaševičius, organizatorius — St. Balčaitis, maršalka — K. Paukštis, met. komit. — J. Sokelis, daktaras-kvotējas — Dr. J. N. Palt.

Draugas K. Braževičius, kurs gyvenimo priverstas apleidžia Kenoshą, prašo patalpinti „Tēvynēje" kelis atsisveikinimo žodžius į kuopą, kurioje ilgą laiką buvo veikliu pirmininku ir sekretoriumi:

„Linkiu naujiems draugams nuo širdies, idant jie darbuotųsi musų brangios organizacijos labui nenuilstančiai, kaip ir aš darbavausi per keturis metus: triuskitēs ir dauginkite SLA. narių skaitlių! Ačiu, Jųs mane mylējote, ir niekuomet nebučiau apleidęs musų 212 kuopos, jei ne tai, kad, neturēdamas čia darbo, esmi priverstas kraustyties ten, kur darbą rasiu.

„Veliju Jums visokio pasisekimo. Jusų buvęsis pirmininkas ir sekretorius — K. Braževičius.

—

68 kuopa, Lee Park, praneša, kad susirinkimai laikoma kas antrą nedēldienį mēnesio pas p. Vincą Suckų, 112 Oxford Str., Lee Park.

Ačiu pasidarbavimui p. V. Suckaus Lee Parko kuopelē gyvuoja, nors ne labai sparčiai, bet tvirtai auga. Dabar pareikalavus kaucijų bus daug drąsiau žmones kalbinti, kad prie kuopos dētųsi.

—

Prie 111 kuopos, kaip mums praneša kuopos sekretorius p. Petras Skiečius, prisirašē dar **trįs** nauji nariai 7 d. gruodžio.

SEKRETORIAUS PRANEŠIMAS.

Pavieniai nariai. Lig šiam laikui mes su pavieniais nariais turējome daug darbo. Kad palengvinti tą darbą, sumanēm padaryti **vieną kuopą iš visų pavienių narių.** Ta kuopa vadinsis Centro Kuopa. Kur tik pavienis **narys** gyvena, jis priklauso prie Centro Kuopos kuri bus ten, **kur Centro** raštinē randasi, ty. New Yorko valstijoj. **Kuopos numeris yra** 126. Tatai turint visus pavienius vienoje kuopoje, mes juos valstijinuose raportuose galēsime raportuoti tik **iš vienos valstijos.** Tos Centro Kuopos (kaip ir paprastai visų kitų kuopų) **bus tam tikra kuopos valdyba, kuri su savo kuopos nariais susirašinēs, primdinēs jų mokestis ir tt., o Centrui priduos jų mokestis tik vieną kartą į mēnesį, surašę ant vienos** mokesčių blankos. Tokioje kuopoje kuopos sekretoriui **bus didelis darbas;** jis turēs vesti visų savo kuopos narių **pilnus adresus,** davinēti paraginimus užsimokēti ir tt.; taigi pasidarys didesni iškaščiai negu paprastoje kuopoje. Tatai kuopos reikalams skiriama mokēti po 5c. **Nuo dabar pavieniai nariai, prisiųsdami mokestis, nepamirškite pridēti po 5c. ant mēnesio kuopos reikalams;** nesa, gerbiamieji, jųs žinot, kad ir kiti nariai, kurie priguli kuopose, moka kuopos reikalams netik po 5c. bet ir po 10c. **Butų geistina, kad pavieniai, nuo dabar jau skaitomi 126 kp. nariais, mokēdami mokestis, siųstų ne mažiau, kaip už tris mēnesius, piningus gali siųsti į Centro raštinę.**

Piningų siuntimas. Jau nekartą buvo rašyta, kad siųsdami piningus nesiųstumēt sekretoriaus vardu. Vienok daug dar Money Orderių ir čekių ateina mano vardu. Tatai kuopų viršininkai ir pavieniai nariai atsiminkit kad išperkant Money Orderį ar rašant čekį, nerašytumēt bent **kokios ypatos vardu, bet rašykit tiesiog ant organizacijos vardo,** nes tie piningai priklauso ne man, ne kitam, kas atlieka SLA. darbus, bet priklauso organizacijai, prie kurios jųs priklausote. Tad **organizacijos vardu piningai reikia** siųsti.

Pirmiau SLA. piningai buvo rankose Iždininko, tad jo **vardu** reikējo siųsti, bet dabar pininginis reikalas sutvarkytas taip, **kad** Iždininkas yra tik tam, kad priimtų organizacijos piningus **ir ant** paliepimo Pildomosios Tarybos išmokētų, — tatai siųsdami piningus išpirkit Money Orderį šiuo vardu:

Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, arba **Lithuanian Alliance of America** ir su kuopos mēnesiniu raportu pasiųskite Centro Sekretoriui. **A. B. Strimaitis.**
307 W. 30-th St., New York, N. Y,

KUOPŲ NUTARIMAI.

Wilkes Barre, Pa. 35 kp. SLA. susirinkime laikytame **gruodžio** 14 d., 1913, buvo svarstyta **ir nutarta** sekantie dalykai:

1. — **Mes 35 kuopos-nariai vienbalsiai** visi pritarēm, kad tai **yra** geras sumanymas kaslink kuopų viršininkų kaucijų. Reikalaujam iš „Surety Bond" tokios kaucijos: iždininkui $300.oo, sekretoriui — $200.oo, organizatoriui — $200.oo.

2. — Kaslink padidinimo organo „Tēvynēs", arba kad eitų du kartu į savaitę, mes visai neimam jokio dalyvumo tame, atiduodam seimui nuspręsti. Pasitikim, kad seimas tuos dalykus geriau galēs apsvarstyti, negu kuopos.

3. — Balsuota sulig tilpusio straipsnio „Tēvynēje" 45 num., Apysenio įnešimo, ar butų geriau, kad SLA. Centro sekretorius ir iždininkas butų New Yorke. Balsuota slaptai: 22 balsai **už** įnešimą, 8 **prieš** įnešimą.

Su pagrba,
M. R. Botyriutē,
35 kp. raštininkē.

82 kuopa SLA. savo mėnesiniame susirinke, laikytame Gruogžio mėnesyje, tarp visų kitų reikalų, svarstė ir apie išpildytą ašalpinės blankos, apie ką minimą „Tėvynės'' num. 47. Musų kuopa labai nupeikia tokį pasielgimą to žmogaus, kuris užgauna garbę musų draugijos, ir jieško neapykantos Centro sekretoriuje, kuris yra išrinktas visuotinu balsavimu daboti draugijos įstatus ir duoti gryną lygybę visiems.

Musų kuopa reikalauja, kad Centras visai neatkreiptų atidžios į tokius pašydinančius raštus, ir kad nebutų išmokamos pašalpos pagal tokias blankas.

Pirm. **Juozas Ragutis,**
Fin. ir nutarimų sekrt.
Jonas H. Puida.

Pranešimas.

Kaip gerb. Amerikos lietuvių visuomenei žinoma, atvykus man Brooklynan, laikraščiuose buvo paskelbta apie susitvėrimą bendro vės laikraščiui „Birutei'' Tilžėje leisti ir kaina bendrovės akcijos buvo paskirta $100.oo. Kaip pačiame Brooklyne, taip ir kitose Amerikos lietuvių kolonijose, kuriose teko buti, aš pardaviau tulą skaitlių akcijų. Tačiaus vėliaus patyriau, kad toksai pardavinėjimas akcijų varde bendrovės, kuri nėra įkorporuota sulig Suvienytų Valst. tiesių neleistinas dalykas. Ta priežastis prispyrė mane tolimesnį pardavinėjimą akcijų sulaikyti ir už jas įmokėtus piningus pirkėjams sugrąžinti. Apie tą savo nusprendimą aš atskirais laiškais tuojaus pranešiau akcijų pirkėjams, pavesdamas jų nusprendimui ar įmokėtus už akcijas piningus jiems sugrąžinti, arba ar sutinka juos pavesti „Birutei'', kaipo „auką''.

Dabar kokių nors nesusipratimų išvengimui pranešu tą patį viešai Amerikos lietuvių visuomenei. Toliaus, šia proga pasinaudomas, noriu paaiškinti tulus gana svarbius dalykus. Iš pasikalbėjimų su Amerikos savo santautiečiais aš išgirdau, kad kaikurie amerikiečiai įtaria mane tame, buk aš, dengdamasis skraiste tautybės gaivinimo Mažojoje Lietuvoje, varau „biznį'', tai yra iš to darau sau naudą.

Kad panašus tvirtinimai yra be jokio pamato, rodo visos tos didelės išlaidos, kurias aš „Birutei'' leisti esmiu iš savo kišeniaus apdengęs. Aš mielu noru perleisčiau „Birutę'' į kokias nors Mažojoje Lietuvoje bendrovės arba draugijos rankas, kuri tiktai užtikrintų, jog bus darbas varomas **tikroje tautiškoje dvasioje.** Aš apie tai esmi jau pirmiau nekartą galvojęs ir manau, parvažiavęs namon, uoliai tuomi reikalu užsiimti ir „Birutę'' tuom pačiu, arba jeigu butų reikalinga ir kitu vardu perleisti į visuomenės rankas. Nei maž neabejoju, jog visas tautinis darbas tada butų kas kur pasekmingesnis, jeigu laikraščio leidėjas bus vieton pavienio žmogaus bendrovė, kuri butų pasiryžusi varyti tikroje dvasioje toliau pradėtąjį darbą.

Pranešdamas tą visai gerb. Amerikos lietuvių visuomenei, tikiuos sutikti ir toliaus kuogeriausį prielankumė Mažosios Lietuvos tautiniams darbams, pasilieku

Su tikra pagarba,
J. Vanagaitis.

P. S. Mielu noru sutinku sulig rėmėjų nusprendimo, viešai pagarsinti įteiktas man aukas Amerikos lietuvių laikraščiuose.

Pittsburgh, Pa.,
26. 12. 1913 m.

Peržvalga.

:: **1913 metų aukos.** Žėdnas metas, pasilikęs praeityje, pasiima su savim daug aukų: milijonai žmonių persiskiria su pašauliu, palikdami savo vietas jaunesniems darbininkams. Pereitais metais tarp milijonų paprastų žmonių mirė daugybė ir tokių, kurie žaidė svarbia roles viešame žmonijos gyvenime. Vieni mirė savo mirčia, kiti-gi buvo ir priversti pasitraukti iš šio pasaulio.

Lietuvių tautoje pereitais metais pasimirė šitie vyrai, atžaidę savo roles musų visuomenėje: žemaičių vyskupas Gasparas Felicijonas Cirtautas; „Draugo'' redaktorius, autorius kelių veikalų ir stambus Amerikos lietuvių publicistas kun. Antanas Kaupas; laisvamanybės platintojas tarp lietuvių ir autorius kelių veikalų kun. Vladislovas Dembskis.

Kitų tautų veikėjų skaitlius yra didesnis, negu pas mus, tad ir nuostoliai pas kitas tautas buvo didesni.

Čia paminėsime kelis garsiausius iš jų: **Georgios I,** Hellenų (Graikų) karalius, 68 m. amžiaus, nužudytas; 2. — **J. Pierpont Morgan, bankierius,** 76 m. amžiaus; 3. — **Lordas Garnet Woseley,** 79 metų, vienas įžymiausių Anglijos karžygių; 4. — **Lord Avebury,** bankierius, reformatorius, mokslinčius ir rašytojas, 80 m. amžiaus; 5. — **Ferdinandas Augustas Bebel,** Vokietijos socialistas, 73 m. amžiaus. Apie jį rašo „Berliner Tageblatt'': „Sakyti apie jį, kad jis buvo musų politikoje didžiausis žmogus nuo Bismark'o, gal butų truputį perdaug, bet nėra abejonės, jog jis buvo vienas iš akyviausių žmonių, turėjo prakilniausį charakterį ir buvo geriausis šių laikų Vokietijos kalbėtojas''. 6. — **Alfred Russet Wallace,** mokslinčius-tyrinėtojas, 91 m. amžiaus.

Žemiaus paduodame surašą įžymesnių žmonių, žuvusių ne-savo mirčia, 1913 m. laike: 1. — Manuel Araujo, Salvador'o respublikos prezidentas, užmuštas; 2. — Tancrede Auguste, Haiti respublikos prezidentas, nunuodytas; 3. — Henry Bischohff, teisėjas augščiausiame New Yorko teisme, užsimušė keldamasis elevatoriu; 4. — Margarita Cicconi, italė, nusižudė; 5. — F. S. Cody, Anglijos orlaivininkas, nupuolė nuo orlaivio; 6. — E. L. Ellington, Suv. Valstijų orlaivininkas, nupuolė nuo orlaivio; 7. — kapitonas Hjalmar Johansen, norvegas keliauninkas, nusižudė; 8. — H. Kelley, Suv. Valstijų orlaivininkas, nupuolė nuo orlaivio; 9. — Francisco I Madero, Meksikos prezidentas, sargybos sušaudytas; Alice Maud Meadows, rašytoja-poetė, prigėrė; 11. — Count de Montalant, francuzas orlaivininkas, nupuolė nuo orlaivio; 12. — Nazim Pasha, Turkijos vyriausis karės vadovas, užmuštas; 13. — Sara Andrew Shafer, Amerikos rašytoja, užsimušė automobiliuje; 14. — Joz Maria Piro Suarez, Meksiko vice-prezidentas, nužudytas.

***

:: **SLA. Kanadoje.** Šiomis dienomis susidarė nauja 148 kuopa mieste Winnipeg, Canada. Susirašinėjama ir su kitų miestų lietuviais, kad praplatinus Susivienijimą ir Kanadoje. Pirm kelių savaičių „Laisvėje'' tilpo korespondencija iš Medicine Hat, Alta, Kanada, buk ten tveriama Sus. Liet. Kanadoje ir buk Kanados lietuviai nenorį tverti SLA. kuopų, nes organizacijos čarteris esąs negeras Kanadoje ir „Tėvynė'' esanti „priešinga darbininkų aspiracijoms''. Tą korespondenciją mielai atkartojo „Kova'', „Keleivis'', „Pirmyn''. Kur nekartos, kad ji toki svarbi ir joje išreiškiama net Kanados lietuvių nuomonė apie SLA. organą „Tėvynę''. Mes gi tą korespondenciją palaikėme tokia, į kurią nėra verta atsakinėti jau ir delto, kad Kanadoje „Tėvynė'' sulig šiol neturėjo skaitytojų, taigi ir jos priešingumas ar prielankumas darbininkų aspiracijoms nebuvo kanadiečiams žinomas; gal jie naudojasi „Laisvės'' informacijomis, bet mes žinome, kad kartais ir „Laisvė'' neteisingai savo skaitytojus informuoja. Pavyzdžiui užpernai „Tėvynė'', aiškindama S. L. A. užregistravimo klausimą Mass. valstijoje, pasakė, kad tos valstijos įstatymai reikalauja, idant visi SLA. nariai nauji ir seni mokėtų į apsaugos fondą nuo amžiaus; „Laisvė'' išvadino mus vėjagaudžiais ir tarė, jog ji tokio įstatymo nemačiusi ir jo nesą; kuomet gi „Tėvynė'' užcitavo tą įstatymų paragrafą, tai, žinoma, „Laisvė'' savo tvirtinimo neatitaisė ir paliko savo skaitytojus suklaidintais. Matydami kad atitaisinėti „Laisvės'' paklaidas sulig SLA. neapsimoka, neatsakinėjome ir į šią korespondenciją. Bet tai daro „Lietuvos'' redakcija savo peržvalgoj (N 52). Atkartosime tulas vietas, iš kurių bus matoma, kaip ištikrųjų reikia žiurėti į SLA. ir jo platinimąsi kadir Kanadoje. „Lietuva'', pirmiausiai paminėjusi korespondencijos turinį, rašo:

„Gali but, vyrukai, kurie šį reikalą gvildeno, turėjo gerus norus. Tačiaus jie įpuolė į didelę klaidą, paduodami priežastis, dėlei kurių, sulyg jų nuomonės, reik tverti naujas susivienijimas. Jų žiniai, kaip lygiai ir žiniai visų kanadiečių lietuvių, reik duoti sekantį paaiškinimą:

Suisvienijimas Lietuvių Amerikoje, kaip ir pats vardas parodo, nėra Susivienijimas Lietuvių Suvienytose Valstijose, bet Susivienijimas Lietuvių **Amerikoje.** Taigi prie jo gali priklausyti ne tik Suv. Valstijų lietuviai, bet lietuviai visos Amerikos, prie kurios ir Kanada priklauso.

Manydamas, kad SLA. čarteris todel, kad jis yra išduotas Suv. Valstijose, „neturi legališkos vertės Kanadoj'' yra klaidingas ir visiškai neteisingas. Jis yra geras Kanadoj taip, kaip Illinois, Connecticut, New Jersey ar kitoj kurioj valstijoj. SLA. čerteris yra išduotas, kaip žinome, Pennsylvanijos valstijoj. Jis „nėra geras'' jokioj kitoj valstijoj, kol jis nebus toje valstijoe užregistruotas. To reikalauja kiekvienos valstijos įstatai. Tas pats lygiai yra ir su Kanada. SLA. čarteris tinka ne tik Kanadoj, bet jis tinka Mexikai, Argentinai, Anglijai, Vokietijai, arba nors ir Chinijai su Japonija taip gerai, kaip ir kiekvienai Suv. Valstijų valstijai. Viskas kas reik padaryt, tai reik tik tą čarterį tose viešpatystėse užregistruoti.

„...Imsime lygiai tokias pat savitarpinio susišelpimo organizacijas, kaip musų Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.

„Elks'', „Indepedent Order of Foresters'', „Knights of Columbus'', „Western Star'' ir daugybė kitų organizacijų—vis tai yra organizacijos įkorporuotos Suvienytose Valstijose, o savo keliu jos varo savo reikalus po tuom pačiu čarteriu ir Kanadoj, kur turi savas kuopas.

Lenkų toks pats tautiškas susivienijimas, kaip ir musų, taip pat turi savo teisotas kuopas Kanadoj.

Todel aišku, kad visos kalbos apie nelegališkumą ir netinkamumą SLA. čarterio Kanadoj yra nonsensas, paikas dalykas.

Kita priežastis, kad Susivienijimo organas „Tėvynė'' buk neatsako darbo žmonių aspiracijoms (siekiniams) ir yra pataikaujanti klerikalizmui. yra taip pat nemažesnis nonsensas. Visi gerai žinome, kad „Tėvynė'' yra tautiškai-pirmeiviškoj dvasioj vedamas laikraštis, karštai ginantis musų tautos ir savo organizacijos reikalus. „Tėvynė'', kaip ir priklera tokiam laikraščiui, karštai rėmė Tautos Namų Vilniuje reikalą ir už tai užsitraukė ant savęs „nemalonybes'' musų tautinio ir kulturinio kilimo priešų.

Kerštas kalba per lupas šių vyrukų. Jie stengiasi varyti už tai gana šlykščiu budu agitaciją prieš „Tėv.'' redaktorių (SLA. seimas, mat, netoli), jie mena, galėsią užkenkti ir pačiam SLA., atitraukdami nuo jo kelias kuopas, esančias Kanadoj ir tam tikslui siulo tverti naują Susivienijimą Kanadoj.

Musų nuomone, tas yra ne tvėrimo, bet ardymo darbas ir Kanados lietuviai, spėjame, pasirodys ne toki lengvatikiai, kaip kaikuriems pigios garbės ypatoms išrodo.

Jeigu nėra svarbesnių priežasčių tvėrimui naujo Susivienijimo Kanadoj, kaip tik tos, kurios čia yra paminėtos, tai tas sumamas nėra vertas išsėsto kiaušinio. Atpenč, jis yra blėdingas, nes silpnina lietuvių vienybės dvasią, ir todel mes skaitome savo priederme apie tai paminėti''.

***

:: **Ar tyčia iškraipoma?** „Draugo'' redakcija pasijuto priversta panaudoti net tris špaltas tam, kad prirodžius, jog „Tėvynė'' yra pirmeivių pakraipos laikraštis. Bereikalingas buvo žygis, nes ame rikiečiams tai buvo žinoma nuo senų laikų, ir naujoji „Draugo'' redakcija lengvai but galėjusi persitikrinti, jei butų pabandžiusi peržiurėti pastarųjų 6 metų „Tėvynę''. Prie dviejų pirma buvusių redakcijų ji buvo net perdaug kraštutinė. „Draugas'' susekė „Tėvynėje'' „aiškų tempimą katalikų į laisvamanių abazą''. Matoma, „Dr.'' redaktorius nežino SLA. netolimos dar praeities, tos didelės ir karštos kovos už išsiliuosavimą iš-po kuningų globos; jis nežino ir santykių, kurie sukėlė aną kovą; taip-pat, tur buti, nežino ir to, kad SLA., kaipo organizacija, pripažįsta tikyboms ir politikos pažiuroms visišką pakantą. Todel toje organizacijoje telpsta visokių pažiurų žmonės; randa joje vietą katalikai, liuteronai, neišpažįstą jokio tikėjimo, socialistai, tautininkai, etc. Ir Susivienijime visados pirmeviškoji dvasia (ne „Dr.'' red. prasmėje) buvo dominuojanti. Taigi šitame „Draugo'' išradime, kad „Tėvynė'' esanti pirmeviškoje dvasioje vedama, nėra nieko naujo. Mes tuo galime tik pasidžiaugti. Ypač turime tiesą pasidžiaugti, nes „Tėvynė'' visados užstodavo musų tautos reikalus, visados išreikšdavo partijų taisyklių nevaržomą nuomonę sulig musų darbininkų, nepaisant jų tikybos ar pažiurų. Dar sykį priminsime kun. Olšauską, jei „Draugui' tinka; priminsime ir karštą „Tėvynės' agitaciją už Tautos Namų idėją. Tačiaus negalime aplenkti ir to, iš ko „Draugas'' piktinasi: išreiškėme savo nuomonę ir sulig velionio kun. V. Dembskio. „Draugas'' gali sau sveikas pykti ant jo, gali nematyti to, kas jame buvo gražaus ir gero, — tai jau „Draugo'' vedėjų taktika: savo ir savųjų darbuose matyti tiktai baltą, o pas kitus ir kitų darbuose — **tiktai** juodą. Kito-ko iš „Draugo'' mes neturėjome progos tikėties ir nesitikime.

„Draugas'', berašydamas apie „Tėvynę'', nesidrovi net ir neteisybę kalbėti. Štai pavyzdis. Rašoma buk „'Tėvynės' vedėjai rengė iškilmingas laidotuves a. a. p. Dembskiui, sakė prakalbas, organizavo komitetus jo biografijai rašyti...'' Mums gaila, kad mes negalėjome to viso padaryti, ką čia „Draugas'' mini: pagerbti gar bės vertą žmogų mes laikytume sau viena pirmųjų ir mielųjų pareigų. Taip pasitaikė, kad „Tėvynės'' vedėjai negalėjo rengti nė laidotuvių, nė sakyti prakalbų, nė organizuoti komitetų, ir niekur niekas „Tėvynės'' nebuvo įgaliotas, nė-gi niekas nieko „Tėvynės'' vardu neveikė. Gerb. „Draugo'' redaktorius butų daug gudriau pasielgęs, jei visur, kur mini „Tėvynę'', sakytų „Račkauskas'', butų bent teisingai pasakyta. Ir mes kalbėdami apie kun. Kemėšio darbus, apie jo privatinius reigalus, niekur nedrįstume sakyti, kad tai atliekama „Draugo'' vedėjų''. Priderėtų atskirti ypatą ir tuos jos pasielgimus, už kuriuos ji ypatiškai pati ima ant savęs moralę atsakomybę, nuo jos vietos.

Toliaus „Draugui'' netinka ir tai, kad „Tėvynei'' nepatiko „Viltyje'' įvykusios permainos. O dar labjau nepatinka, kad „Tėvynė'' ragino SLA. narius remti vienutėlį Lietuvoje pirmeivių dienraštį „Lietuvos Žinias''. Kągi darysi, nepatinka „Viltis'', daugiau sympatijos „Lietuvos Žinioms'' ir gana! Anot „Draugo'' ir uoliausieji katalikai yra dideliausiais pažangos rėmėjais, o pagal musų įsitikinimus — visai kitaip išeina. Nesakome, kad visi katalikai yra pažangos priešai, tačiaus nesutiksime su tuo, kad visi yra jos rėmėjais. Ir tiems savo įsitikinimams turime savo pamatą, kaip ir „Draugas'' turi savo pamatą saviems. Mums puola į akį tarp kitko ir tas nenuoseklumas „Draugo'' redaktoriaus išvedžiojimuose. Jo sakoma, kad ir uoliausiųjų katalikų pripažįstama visų laisvių reikalavimas, „lygios teisės politikos ir visuomenės gyvenime visiems musų luomams ir lytims'', pripažįstama „taip pat socialistų reformų'' reikalingumas, tik jie nepripažįsta kruvinos revoliucijos, kuri „su Kristaus mokslu negali buti sutaikinta''. Taigi čia ir yra didelis katalikų ir jų vadovų nenuoseklumas: revoliucija nesutinka su Kristaus mokslu, ir su tuo mokslu nesutinka ir karės. Prieš revoliuciją katalikų vadovai pakelia balsą (atsiminkime kadir kun. Laukaičio „kramolos'' naikinimą), nes ji kįla iš liaudies iš žmonių ir, ypatingai pastaroji būva slipnesnė už valdžią. Bet delko katalikų vadovų nekeliama balsas prieš kares? Kuo geresnė yra karė už revoliuciją? Ar katalikų vadovai gali ją pateisinti ir su Kristaus mokslu sutaikinti?

Galų gale leiskime, kad lengva yra sutikti su tuo, jog ir uoliausieji katalikai pripažįsta pažangą ir **tulų** laisvių reikalingumą. Tie-gi nemylimieji „Draugo'' pirmeiviai daugiau pripažįsta: jie pripažįsta visišką **pakantą,** jie pripažįsta laisvę spaudos, žodžio ir susirinkimų, jie pripažįsta ir religijų laisvę. Skirtumas dar eina ir toliau: pirmieji minėtuosius dalykus **pripažįsta,** nes **negali** jų nepripažinti, jiems įsikunijant, o pirmeiviai to viso **reikalauja;** reikalauja visokiais budais, reikalaudami patįs nesykį paaukoja savo gerovę, laisvę ir gyvastį. Tatai čia musų keliai ir turi persiskirti: jųs pripažįstate, o mes reikalaujame; jųs sutinkate, o mes tų dalykų atsiekimui pasišvenčiame!

Tie takai, į kuriuos dabartinė „Draugo'' redakcija nori vesti „Tėvynę'', jau senai yra „Tėvynės'' išvaikščioti, matomai, „D.'' redaktoriui tai nėra žinoma. Nenorime vėl grįžti į tuos pačius takus bet kad „Draugas'' nerado nieko tinkamesnio, kaip imties už „Tėvynės'', tai ir turėjome pasakyti, ką manome.

NAUJŲ METŲ DOVANA.

Paprasta yra davinėti dovanos Kalėdoms ir Naujiems Metams. Nešama arba siunčiama dovanos giminėms, mylimiemsiems, draugams ir pažįstamiems. „Tėvynės'' redakcijon prisiųsta trįs dovanos Tautos Namams. Laikome sau už malonią pareigą pranešti apie tas dovanas skaitytojams.

1. **Iš Meriden, Conn.,** p. A. J. Brinius prisiuntė $56.oo aukų. Aukojo:

D. L. K. Gedimino Draugija už 1 sieksnį žemės — $10.50; Šv. Kazimiero Draugija — $25.oo. Po $3.oo: M. Paulučionis ir Ona Paulučionienė; po $1.oo: J. Kuliešius, V. Mielsbakas, A. Sušinskas, A. Keršis (iš Wallingsford'o, Conn.) ir J. Stakonis; Smulkių aukų surinkta — $9.50, **viso labo $56.oo.**

2. Antrą dovaną prisiuntė gerb. d-ras A. K. Rutkauskas. Privedame ištrauką iš jo laiško: „...Per „Tėvynės'' redakciją siunčiu Tautos Namams metines duokles. Nenoriu atskirai nuo kitų geros valios lietuvių, lyg pasislėpęs mylėti savo Tėvynę; noriu, kad visų skatikėliai, it maldos žodžiai, susivienyti į vieną galingą skarbą, neštų naudą ir darytų amžiną garbę musų Lietuvai, o mes visi, it rasos lašeliai, tos Lietuvos garbės šviesoje spindėtume. Lietuvai esant garbingai ir augštai pakilus jai dvasioje, mes galime tikėties užsipelnysią žmonių vardo. Kas, nepaisydamas Lietuvos gerovės, jieško savo asmeniškos garbės, tasai yra lygus anai pasakos kiaulei, kuri, gilių priėdusi, knisa ąžuolo šaknis ir nepaiso, kad ąžuolas turės delei to nudžiuti... Ir šis prilyginimas yra per silpnas. Gamta nesurišo kiaulės su ąžuolu, o mes esame surišti su Lietuva tampriais gamtos ryšiais. Panieką ant savęs užsitraukia tas, kas sutrauko tuos gamtos ryšius, nors jis butų ir gabiausis pasaulyje žmogu...''

D-ras A. K. Rutkauskas prisiuntė šitokį aukų surašą:

1. Už savo motiną, Aleną Rutkauskienę, kasmetinė parama Tautos Namams Vilniuje, — 10 rub.
2. Už seserį D-rę Zuzaną Aldoną Rutkauskaitę, — 10 rub.
3. Už S. K. 10 rub.
4. Dr. A. K. Rutkauskas, metinė parama 25 rub.
5. Dr. A. K. Rutkauskas lapkričio 22 d., 1913 m., dienos uždarbis, pagal p. Mulevičiaus užmanymą, tilpusį „V. L.'' N 37, 1913, 10 rub.
6. Jurgis Saunorius, lapkričio 22 d., 1913 m., dienos uždarbis 10 rub.

Viso 75 rub.
arba $38.50.

3. — Naujų Metų dovaną Tautos Namams prisiuntė ir iš Waterbury, Conn. **Ponas Martinas Ramažauskas** (Kauno gub., Airiogalos valsč., Grajauskų kaimo) dovanojo Mokslo Draugijai 1 sieksnį žemės, ty. $10.50.

Taigi Tautos Namai gavo dovanų Naujiems Metams per „Tėvynės'' Redaciją $105.oo. Kitos redakcijos, tur buti, irgi panašias dovanas priėmė. Neabejojame, kad aukos Tautos Namams plauks ir toliau, kaip to tikisi iš musų Liet. Mokslo Draugija, kurios komiteto atsišaukimą į Amerikos lietuvius matome visuose šios savaitės laikraščiuose.

LIETUVIAI AMERIKOJE

PERTH AMBOY, N. J.

Per didelį vargą susitvėrė čia SLA. 138 kuopa, bet nauja kuopa mažai ką veikia, nes darbai sumažėjo, tai žmonelės nenori rašyties. Dirbame trumpas valandas, o antras dalykas — turime ir priešų, kurie peikia SLA., sako, buk tai esanti, girdi, socialistų organizacija. Mat, tie tamsunai nežino, kiek SLA. yra gero padaręs musų broliams beturčiams, nešlėms ir našlaičiams.

J. Zaveckas,
sekr.

THOMPSONVILLE, CONN.
Prakalbos ir aukos Tautos Namams.

Vietinės šv. Jurgio draugijos pasidarbavimu lapkričio 27 d. pas mus įvyko prakalbos, kuriosna kalbėtojum buvo pakviestas kun. Ambotas iš Hartford, Conn. Žmonių buvo prisirinkę apie 300, daugiausia iš apielinkės ukių. Žmonės buvo pilnai kalbėtojum užganėdinti. Per visą kalbą kad kas nors butų kostelėjęs! Kalbėtojas parodė vieną labai gerą ir dabartiniuose laikuose retai užtinkamą ypatybę: neužgauliojo jokių partijų, vadindamas visus lietuvius viena tauta. Tėvus ragino mokinti vaikus savo prigimtosios kalbos, parodydamas, kad, jeigu kitaip darysime, mes lengvai galime pražuti amerikonizmo bangose. Ragino ir visus šviesties, skaityti kningas, laikraščius, tverti draugijas. Kvietė visus mesti girtuokliavimą, pasiliuosuoti iš alkoholiaus vergijos. Neužmiršo ir musų tėvynės Lietuvos. Papasakojo apie Lietuvių Mokslo Draugijos atstovus Dr. J. Basanavičių ir M. Yčą, kuriuodu važinėjo po Amerikos lietuvius, rinkdami aukų Tautos Namams Vilniuje ir ragino vietos lietuvius, pas kuriuos atstovai negalėjo atvažiuoti, taipgi prisidėti savo auka prie bendro visų lietuvių darbo. Ir tas darbas liko atliktas. Gruodžio 14 d. 1913 m. šv. Jurgio drja paaukojo 10 d. 50c. sieksniui žemės Tautos Namams Vilniuje. Kad visos draugijos ten, kur atstovai nebuvo atsilankę, parengtų panašius vakarus ir parinktų kalbėtojus ir rimtus vyrus, kaip p. J. Ambotas, ir likusį pelną paaukotų kiekviena draugija Tautos Namams, tai mes žymiai paremtume tą didį musų tautos darbą.

J. F. Makoveckas.

Nuo Redakcijos. $10.50 priimta ir šv. Jurgio draugijai pasiuntėm paliudijimą-diplomą.

MILINOCKET, ME.

SLA. 26 kuopa 1913 m. 14 d. gruodžio laikė savo susirinkimą, kurį atidarė p. Jonas Grabliauskas. Pradedant svarstyti 26 kp. reikalus, musų protokolų raštininkas pamatė ateinantį airį ir paprašė, kad visi eitumėm lauk, ir išvarė visą susirinkimą už durų, kol airys įėjo vidun. Matot, draugai, koki pas mus meilė: del vieno airio visus musų lietuvius išvarys lauk! Rodos, musų ponas prot. rašt. yra apsišvietęs vyras, ale ta apšvieta eina savo keliu ne lietuvių naudai, bet airio, kad airys suprastų, kad visos savo tautos del jo vieno, kaip pasakyti, „nekėrina''! **Ten buvęs.**

Nuo redakcijos. Toks sekretoriaus psielgimas yra nedailus. Jei airys turėjo reikalą į jį, ar į ką kitą, tai reikėjo tą reikalą atlikti su airiu už durų, o ne vyti lauk visą susirinkimą. Tas labai netaktiška ir nedailu. Pats airys iš tokio pasielgimo pasijuoks ir nelabai tegodos žmogų, kurs negodoja savo tautos.

HARTFORD, CONN.

Nors Hartford'as dar nesena lietuvių kolonija, vienok sparčiai žengia pirmyn, nepaisydama jokių kliučių. Atvažiavus iš Lietuvos Mokslo Draugijos pasiuntiniams, pasirodė „Tėvynėje'' jų atsišaukimas į Amerikos lietuvius; tą atsišaukimą tuoj pastebėjo 124-os SLA. kuopos nariai (nors kuopelė vos tegyvuoja), ypatingai tikrasis Lietuvos sunus A. Mašotas, suprato, ką reiškia 6 paragrafas musų konstitucijos. Taigi jis varde 124 kuopos atsikreipė į vietos draugijas, kviesdamas jas prisidėti prie Tautos Namų statymo. Visos draugijos mielai pritarė jam, visomis pajiegomis parėmė jį ir vietos klebonas kun. Ambotas, per du šventadieniu aiškinęs žmonėms Moks Dr. ir Tautos Namų svarbą. Kunigo raštinėje susirinko ir draugijų atstovai: šv. Jono Evangelisto draugystės atstovai B. Sarapas ir J. Maručinskas; šv. Kazimiero jaunikaičių apšvietos draugijos — J. Blažis ir T. Spetis; šv. Juozapo Draugijos — J. Mickevičius ir P. Treigis; Liet. Amerikos Ukėsų Kliubo — V. Lubaskas ir Tad. Elinskis; SLA. 124-tos kuopos — A. J. Mašotas.

Svetainė buvo pasamdyta Y. M. C. A. Atsirado koks tai lietuvis — judošius, kurs nuėjo į Y. M. C. A. viršininkus ir agitavo, kad jie neduotų mums svetainės, sakydamas buk komitetas tą draugystę niekinęs. Pagaliaus draugija ištyrė dalyką ir davė svetainę, nuleisdama $5.oo nuo suderėtos kainos. Svečiai atvažiavo 30 d. rugsėjo, — kun. Ambotas atsivedė juos į svetainę.

Aukų publikoje (smulkių, iki $10.50) surinkta $129.30. Stambesnės aukos: kun. Ambotas — $50.oo; Moterų ir merginų gyvojo ražančiaus dr-ja — $16.oo; po $10.50 aukojo: šv Kazim. jaunikaičių apšvietos draugija, Lietuvių Amerikos ukėsų neprig. kliubas, A. J. Mašotas vardu SLA. 124 kuopos, I. J. Pazedina, Antanas Kaveskas ir J. Michulaitis. Viso aukų surinkta $258.30.

Šv. Juozapo Draugija, tur buti, nieko nepaskyrė, nes dar yra jauna ir neturi didelio iždo. Šv. Jono Evangelisto Draugija žada paskirti milžinišką auką ant metinio savo susirinkimo. Reikia pasidžiaugti, kad ta draugija nori prisidėti prie didelio visos musų tautos darbo. Kun. Ambotas daug pasidarbavo svečių priėmimui ir apreiškė tiek tėvynės meilės ir pagodonės d-rui J. Basanavičiui, kad pas mus nuo visų užsipelnė pagarbos ir padėkos.

Hartfordietis.

Žinios.

IŠ AMERIKOS.

Tamaqua, Pa. — Pranešama, buk netol Tamaquos, apie Mauch Chunk (lietuvių vadinama Makčonkė) atrasta brangiausis pasaulyje metalas radium'as. Ypatingai karščiuojasi farmeriai ir kasinėja žemę, norėdami sužinoti, ar nėra radium'o ir ant jų farmų. Ir kaip tik žinomas geologas kapitonas Baird Halberstadt praneša, kad karnolistas, kuriame randasi radiumas šitoje apielinkėje randamas tokioje mažoje kiekybėje, kad neapsimokėtų jo jieškoti ir kasti.

Civilizacijos kaina.

Battle Creek, Mich. — Čia bus pirmutinė konferencija rasės pagerinimo idėjos šalininkų. Bus svarstomi svarbūs dalykai, o ypatingai bus jieškoma, kaip čia sumažinus tą kainą, kurią žmonės moka už civilizaciją. Šios gadynės žmogus moka labai brangiai: netenka dantų, jo akįs įdūba, jo uoslė ir klausa nusilpnėja, jis turi plokščią pėdą, siaurą krutinę ir tukstančius kitokių nedateklių.

10 centų dienos pragyvenimui.

Philadelphia, Pa. — Čia suareštuota italas S. Vicaro. Jis norėjo primušti detektivą Palmerą, kurs nupirko jam už jo paties piningus paltą (overcoatą). Policijoje Vicaro paaiškino, kad dviejų metų laike jis sutaupė $1,100 ir pragyvendavo ne daugiau ir nemažiau, kaip 10 centų kasdieną! Taupų italą paleido ir toliaus taupyti centus badavimo keliu.

Stebėtinas vaiko gaivumas.

New York, N. Y. — 11-os metų vaikas R. Taylor žaidė su savo draugais ant 6-ių lubų augščio namų stogo. Per neatsargumą persivertė per groteles ir nupuolė 80 pėdų žemyn, ant šaligatvio. Namų sargas pribėgo pakelti negyvą kunelį, o vaikas, sprukdamas nuo jo, prašėsi, kad jį leistų pas mamą. Parbėgęs namo papasakojo visą atsitikimą. Paskui nuvežta jis ligonbutin, kur pasirodė, kad truputį sutrenkė smagenis ir apsibraižė ranką.

Geras radinys.

New Haven, Conn. — Darbininkas W. Sullivan, kasdamas tunelį, rado mažą sidabrinę dėžutę, o joje kelis gana senus Suv. Valstijų piningus: dolaris 1804 metų, dolaris 1798 m., trįs variniai piningai 1798 m., laikrodis, padirbtas Strassburge 1731 metuose ir keli svarbūs dokumentai. Už dolarį 1804 metų senovės piningų rinkėjai, numizmatikai, siulo Sullivanui $2.500.

Nauja „labdarybės" įstaiga.

Philadelphia, Pa. — „The Evening Bulletin" Dec. 1-st., 1913, rašo: „Policija negali perskaityti lenkiškos kningos, bet veikia pagal lenko nurodymą. Magistratas Grelis suareštavo vakar rytą du jaunu vyru ir laiko teismui po byla $400 už netinkamų lenkiškų kningų pardavinėjimą lenkų katalikų šv. Juozapo bažnyčios parapijiečiams, pas Manayunk.

„Jiedu pasisakė esančiu John Granis (tur buti Jonas Grinius. „Tėv." red.) ir William Kirshman ir pasisakė gyvenančiu ant Walnut gatvės, užu 11-tosios, ir užlaikančiu kningų leidimo kompaniją vardu „Philadelphia Medical Clinic Press". Jiedu tvirtino, kad kninga esanti daktariškas veikalas didelės svarbos, skiriamas tam, kad pagerinus šio miesto lenkų hygienos sąlygos. Kadangi nė vienas policijos stotyje negalėjo skaityti lenkiškai, ir kadangi jaunas lenkas pasakė policiantui, kad ta kninga esanti nuožmi, tad nuspręsta pavesti teismui šis klausimas išrišti".

Kokių tai esama geradarių! Ponas Jonas Grinius, vadinęsis lietuviu inteligentu, buvęs karštu socialistu, „runijąs" stebuklingą įstaigą, runija taipgi ir kokią tai negirėtą Medical Clinic Press', kuri leidžianti kningas pagerinimui biednų lenkų darbininkų sveikatos padėjimo!

Ištikrųjų, lietuvių laikraščiai perdaug yra užsiėmę tuo, kad redaktoriai vienas kitą mokina skersai ir išilgai savo laikraščiuose, o visai neatkreipia jokios atidžios į panašią šarlataneriją, visokiais budais viliojančią dolarius iš darbininkų kišenių. Daugiau tikrosios žmonių meilės mums reikia!

Neva papigęs pragyvenimas.

New Jersey statistikos biuro paskelbtasis raportas praneša, kad toje valstijoje laike 1913 metų gyvenimui reikalingieji produktai buvę pigesni, negu 1912 metuose. Produktus, už kuriuos 1912 m. reikėdavo mokėti $14.86, šiais metais buvo galima pirkties už $13.83. Tai buvę delto, kad šiais metais atpigusios bulbės.

Nuo 1898 metų pragyvenimas pabrangęs ant 27%. Šį metą reikėjo mokėti $21.58 už tuos produktus, kuriuos 1898 m. galėjai gauti už $16.90.

Bevielis telegrafas.

Bevielis telegrafas pritaikoma jau ant geležinkelių ir pasirodė labai svarbiu ir naudingu dalyku. Štai ant Lackawanna gelžkelio vagone apsirgo pasažierius; nuo traukinio paduota bevieliu telegrafu žinia į pirmutinę stotį ir čia ligonį pasitiko jo giminės ir daktaras.

Dideliausis teleskopas.

Viena firma Cleveland'e, Ohio, gavo iš Kanados valdžios užsakymą padirbti didžiausį pasaulyje teleskopą, kurs bus įtaisytas prie Ottawos universiteto. Jo padirbimui ir įrengimui reiksią 18 mėnesių laiko. Teleskopo lenza, arba stiklas, turės 73 colius diametre. Triuboje, kurioje bus tas stiklas, lengvai sau galėtų prasivažinėti vidutinio didžio automobilius.

83 metų mokinė.

Sakoma, kad niekados nesti per vėlai mokinties. Tą sakinį patvirtino savo pavyzdžiu senutė „teta" Mary Long, negrė, 83 metų, Louisiana valstijos gyventoja. Ji tik dabar pradėjo mokinties drauge su visu buriu negrų ir negrių vakarinėje mokykloje. Mokinasi pradinių mokslų: skaitymo, rašymo, skaitliavimo, etc. Teta Long tarp visų mokinių atsižymi gaivia savo atminčia ir protingumu.

Nacijos bankų pelnas.

1913 metuose visi Suvienytų Valstijų National Bankai turėjo $160,980,084 pelno, arba ant $11,923,481 daugiau, negu 1912 metuose.

Visa Suvienytų Valstijų skola, nerokuoant valstybės išde laikomų piningų, išneša $1,028,344,055.

IŠ DARBININKŲ GYVENIMO.

Portland, Ore., miesto vyriausybė nutarė pradėti įvairius miesto darbus, kad davus bedarbiams darbo. Į miesto pranešimą atsišaukė 1500 bedarbių. Pirmučiausiai priimta į darbą tiktai vedę darbininkai, turį užlaikyti šeimyną.

Atstatė nuo darbo 2,000 žmonių.

Brooklyn, N. Y. — American Sugar Refining Co., ant Kent Av. ir So. 1-st Str., atstatė nuo darbo 2,000 darbininkų. Ketina neužilgo vėl juos priimti, bet nežinia, kaip ten bus, nes visur darbai eina mažyn.

59 darbininkai palaidota.

Calumet, Mich. — Šiomis dienomis Calumet'e, Mich., vario kasylų distrikte, atsitiko baisi nelaimė: žuvo kelios dešimtįs darbininkų. Didelė minia žmonių 24 d. gruodžio vakare buvo susirinkusi Italian Hall Building'e, kad palinksminus savo vaikus prie eglaitės, kurią jiems įrengė Mainierių Federacija Vakaruose (Western Federation of Miners). Dabar toje vietoje variakasiai aštriai kovoja su vario magnatais už geresnes darbo sąlygas. Laike pokilio kaž-kas suriko „fire" ir visi, kas gyvas, puolėsi gelbėties, nors jokios ugnies niekur nebuvo. Dideliausiame sumišime žuvo apie 80 žmonių ir vaikų. 28 d. gruodžio nelaimingosios aukos likos palaidotos.

Viršiaus minėtos Federacijos prezidentas Charles H. Moyer vedė visą streiką. 26 d. gruodžio vietos šerifo asistentai sunkiai sumušė jį ir kitą Federacijos viršininką Tanner'ą. Moyer'ą pašovė į nugarą. Sumušė nuvilko ant geležinkelio stoties ir įmetė į traukinį, ėjusį Chicagon. Pats Moyer pasakoja Chicagoje, kad ant geležinkelio stoties jis matė Calumet ir Haecla Mine Co. prezidentą J. MacNoton'ą, kurs šaukė, kad pasirupins Moyer'ą pakarti, jei jis drįs sugrįžti į Michigan'o valstiją.

Chicagoje Moyerą pasitiko kiti federacijos vadovai ir jų tarpe buvęsis socialistų kongresmanas Viktoras Berger'is. Jie visi reikalauja, kad federacijinė Suvienytų Valstijų valdžia ištyrinėtų vario kasyklų streiko stovį ir pastaruosius atsitikimus Calumet'e.

Dabar jau, po nelaimei, miesto gyventojai, susiorganizavę į Citizen's Alliance, rinko aukas ir pasiulė streikieriams pašalpą, bet šie atsakė, kad nepriims kruvinų piningų ir kad Mainierių Federacija vakaruose aprupinsianti savo narius, kurie reikalaus pašalpos.

Prieš žiaurų kapitalistų tarnų pasielgimą su Moyeru protestuoja visos darbo organizacijos; tarp kitų protestavo ir Philadelphijos Central Labor Union ir savo protesto nuorašus pasiuntė prezidentui Wilson'ui, vice-prezidentui Marshall'ui, Darbo departmento sekretoriui Wilson'ui ir New Jersey valstijos senatoriui Martine, kurs reikalauja, kad tam tikra Suv. Valst. komisija ištyrinėtų visą atsitikimą sulig Moyero pašovimo ir sulig to, kokią teisę Michigan val. valdžia turėjo deportuoti jį į Chicagą. Tuo tikslu Darbo departmentas pasiuntė į Michigan valstiją valdininką John B. Densmore.

Miesto rankose gatvekariai.

Nuo 10 d. gruodžio San. Francisco, Cal., gatvekariai perėjo į miesto rankas. Iki tai dienai darbininkai (motormanai, konduktoriai ir kiti) dirbdavo po 10 val. į parą ir gaudavo $2.70 per dieną. Dabar jie gauna po $3.00 už 8-ių valandų darbo dieną. Kitaip sakant, sutrumpinta darbo diena dviem valandom ir pakelta uždarbis ant 30%.

Zeceriai mano streikuoti.

Tacoma, Wash., zeceriai jau streikuoja. Jie reikalauja pakėlimo algos iki $27 per savaitę už 8 val. darbo dieną. Omaha, Nebr., rengiasi streikuoti. Zeceriai reikalauja $25.50 už dienų darbą ir $28.50 savaitėje už nakties darbą, rokuojant po 8 val. darbo laiką į parą. Už ekstra darbą turi buti mokama pusantro sykio daugiau, negu už paprastojo laiko darbą.

Bedarbė.

San Francisco. Cal., bedarbių skaitlius jau siekia 20,000 žmonių.

Iš Lietuvos.

IŠ LIETUVOS.

Gardino gub. gyventojų skaitlius.

Gardino gubernija užima 340,584 keturkamp. verstus. Pagal 1 d. sausio 1913 metų statistikos visoje Gardino gubernijoje yra gyventojų 1,883,241. Tame skaičiuje vyrų — 950,560 ir moterų 932,781. Miestuose gyvena 337,885, kaimuose — 1,545,356. Naturališkas gyventojų priauglius 1912 m. buvo: gimė 32,484 berniukų ir 30,260 mergaičių; mirė: 18,198 vyriškos lyties ir 16,728 — moteriškosios. Suėjo į poras 14,402 porį.

1 d. sausio 1913 m. visoje gubernijoje įvairios rųšies mokyklų buvo 2,344, tame skaitliuje 18 gymnazijų. Visose tose mokyklose buvo 4,410 mokytojų ir 121,809 mokinių, tame skaičiuje: 87,862 berniukų ir 33,947 mergaičių. Pagal tikėjimus buvo: stačiatikių, arba pravoslavų — 85,755, katalikų — 15,947, evangelikų — 1,094, žydų 18,837 ir mahometonų — 162.

Gardine yra 20 fabrikų su 1,954 darbininkais ir 97 šiaip darbavietes su 411 darbininkų. Visų tų įstaigų metinė apyvarta 1912 m. siekė 7,574,419 rublių.

Visa žemė Gardino gubernijoje (o jos yra 3,541,000 dešimtinių), po miškais yra 540,000 dešimtinių, 390,000 dešimtinių priklauso dvarininkams, 111,000 dešimtinių apanazams ir tiktai 40,000 dešimtinių valstiečiams.

Spaudos atgavimo sukaktuvės.

6 dieną gegužės 1914 metų (pagal senąjį kalendorių 23 d. balandžio) sukaks 10 metų, kaip lietuviams pripažinta Rosijoje teisė spausdinti sau kningas ir laikraščius lotiniško alfabeto raidėmis. 10 metų sukaks rudens laike nuo pasirodymo trijų pirmųjų laikraščių Lietuvoje, t. ty. dienraščio „Vilniaus Žinios", savaitinio — „Lietuvių Laikraštis" ir mėnesinio „Bitininkas".

Stipendija lenkui ir lietuviui.

Nesenai Varšavoje pasimirė labai įžymus lenkų publicistas ir lietuvių judėjimo rėmėjas Liudvikas Straševiče, „Kurjer'o Polski'o" redaktorius. Jo atminties pagerbimui sumanyta įsteigti dvi stipendiji moksleiviams, einantiems mokslą Varšavos universitete. Vieną stipendiją gaus lenkas studentas, o antrą — lietuvis. Iš lietuvių paaukojo tam tikslui 100 frankų kun. K. Prapuolenis iš Rymo.

Darbininkai Vilniuje.

1909 metuose Vilniuje ir Vilniaus gubernijoje buvo 13 darbaviečių, kuriose dirbo 6,200 darbininkų. Šiandieną-gi 132 darbavieti su 9,226 darbininkais. Laike trijų metų gana toli nužengta.

Adatų išdirbystė Lietuvoje.

Lyksnoje, priklausančioje grafui Jonui Zybrek-Platerui, 18 verstų nuo Dinaburgo, yra adatų fabrikas, didžiausis visoje Maskolijoje.. Mažesni tos rųšies fabrikai yra Čenstochove, Maskvoje ir Rygoje. Lyksnos fabrikas yra nuo 1879 metų. Dirba jame apielinkės latviai ir uždirba per dieną nuo 80 kap. iki 1 rubliui. Vokiečiai užvaizdos gauna po 60 rublių algos mėnesiui.

Skaitytojų balsai.

Valparaiso, Ind.,
gruodžio 22 d., 1913.

Gerb. „Tėv." redakcija:

Budamas moksleiviu, negaliu praleisti pro šalį laiško, kuris tilpo „T." N 51.

Ten yra kalbama apie beturčių moksleivių šelpimą ir pagalios prie to privadžiojama, kad musų (Amerikos lietuvių) moksleivija neina tautos keliu, todel ir nėra reikalo jos šelpti. Toliaus sakoma, kad p. A. Petraitis pasirašė po rezoliucija, kurioje išniekinta L. D. ir M. D. atstovai. Anot to laiško autoriaus spėliojimo toks p. A. Petraičio, LMSA. pirmininko, po rezoliucija pasirašymas, užvilko dėme visą Amerikos lietuvių moksleiviją.

Čia neginu p. Petraičio — tesižino jis. Tik reikia tuliems musų veikėjams įsitėmyti, kad p. Petraitis, pasirašydamas po taja nelaiminga rezoliucija, visai nesititulavo L. M. S. A. pirmininko titulu. Reiškia, jis ten veikė nekaipo LMSA. pirm., bei kaipo to rajono konferencijos pirmininkas. Toliau-gi, Petraitis tada, kada pasirašė, jau buvo mokslą baigęs. Aišku, kad jis ten lošė ne moksleivio, bet profesionalo rolę. Galop, gerbiamieji, duokite šventą ramybę moksleivių susivienijimui!

Kaip pas mus kiti veikiamieji darbai vėžio riščiu bėga priekyn, taip lygiai ir moksleivių šelpimas. Rods, visuomenė, taip veikdama, nieko neturėtų moksleiviams primesti. Paliktų juos Dievo valiai. Bet kur tau! Pasityčiojimai, pamokinimai, moralizacijos, pabarimai, — it iš kokio maišo pilasi! Perdaug pigios jusų mintįs! Geras moksleivių bei studentų skaičius (man žinoma 20) patįs naktimis dirba įvairiose vietose, o dienomis mokinasi. Dauguma moksleivių pasišventę geriau skurdą kęsti, negu iš visuomenės pašalpos reikalauti. Na-gi, padėję ranką ant krutinės, pamąstykite, ar turite teisę ir ar padoru yra taip baisiai tąsyti moksleivius po laikraščius?

Jeigu nežingeidaujate moksleivių judėjimu, jeigu musų veikėjai neatlanko tų mokyklų, kuriose daugiausiai mokinasi lietuvių jaunuomenės, — tai vargiai noris tikėti, kad tie musų kiltadvasiai veikėjai, kurie tiek daug laikraščiuose prikalba visokių nesamonių apie moksleivius, panorėtų išmesti kelis dolarius neturtingų moksleivių sušelpimui! Bene bus tai tik tuščia reklama.

Žinome, kokiu saiku mokslą saikuoti. Suprantame, kiek prekiuoja kiekvienas šviesos spindulėlis, todel ir nereikalaujame tokių p. J. Skinderio komplimentų: „Toki ponai tegul pavargsta, tegul žino, kiek kiekvienam ukininkaičiui kaštuoja mokslas". Vargstame, bet podraug ir tylime. Jeigu jųs negalite arba nepajiegiate sumažinti musų vargus, tai, berods, jei tylėtumėt, daug rimčiau pasielgtumėt.

Kalbėdamas apie moksleivius beveik visur sakiau „mes" — daugskaitoje. Gal tuli moksleiviai su mano mintimis bei išsireiškimais ir nesutiks, gal aš ir perdaug sauvališkai pasielgiau vienas už visus kalbėdamas, tačiau manau, kad dauguma sutiks su tuo, jog mes esame per liuosai tąsomi po visokias užkampes ir perdaug šokdiname per virvę!

Galop patarčiau tiems, kurie nori kalbėti apie moksleivius, geriau pažinti juos, o tada nereiks iš kanuolių uodus šaudyti. Nereiks juos plakti už jų nepadarytas nuodėmes. **Sapienti sat.**

Zig—as Vit—as.

Laiškas į redakciją.

Malonėkite atsitaisyti klaidą. Aukose iš musų miesto praleista vardas p. V. J. Szavits'o, aukojusio $6.00.

Su godone **J. Kazakevičia,**
Pittston, Pa.

AUKOS TAUTOS NAMAMS.

PER „LIETUVOS" REDAKCIJĄ (N 51):

Iš E. Chicago, Ind.

Laike Lietuvių Ukėsų Klubo susirinkimo (lapkričio 30 d., 1913 m.) aukojo:

Po $1.00: Juozas Igušas ir Petras Tijušas.

Po 50c.: Juozas Juozėnas, Petras Šakas, Antanas Cukorius, Martynas Tijušas, Liudv. Arejaitis ir Mikolas Janikutorius.

Po 25c.: Petras Juška ir Fr. Krireckis.

Viso aukų pridavė SLA. 36-os kuopos kolektorius, Mot. Bleizgis $5.50.

Iš Riverton, Ill.

F. Domeika aukojo $2.00.

Po $1.00: aukojo: Antanas Kuizinas, J. Miciulis ir Kaz. Kundrotas.

Po 50c.: W. Ruka ir J. Navardauskas.

Smulkių aukų — 35c.

Viso prisiųsta per F. Doveiką $6.35.

Iš Shelbyville, Ill.

J. Šolis — $3.00.

Sabina Šolienė ir Viktoras Šolis po $1.00.

Viso prisiųsta per J. Šolį $5.00.

Iš Chicago, Ill.

Gauta per p. Filipavičių nuo Jono Budrio „Lietuvos" Beno pirmsėdžio, $1.00.

(Priduotos per Kaz. Satkauską, 36-tos SLA. kuopos kolektorių):

Po $1.00 aukojo: Kazimieras Satkauskas, Jurgis Ambrosius ir Stanislovas Gasparaitis.

Po 50c. aukojo: Stanislovas Paulauskas.

Po 25c. aukojo: Anelė Satkauskienė, Antanina Adasiunaitė, Zigmas Mickevičia ir Petras Satkauskas.

Smulkiomis aukomis surinkta 75c.

Išviso priduota ..... $5.25.

PER „KATALIKO" REDAKCIJĄ.

Šv. Jurgio Draugija iš Thompsonville, Conn. už sieksnį žemės 10.50

Saldžiausios Širdies V. Jezaus draugija, Chicago, Ill. (**prisiuntė „Kataliko" redakcija**), už sieksnį žemės — 10.50

Draugystė Liuosybės, St. Charles, Ill., už sieksnį žemės (**prisiuntė „Kataliko" redakcija**) 10.50

Priėmė „Tėv." red. $31.50

Žemiaus paduotąjį laišką talpiname „Tėvynėje" ponui K. Krauczunui reikalaujant. Mat, jo prisiųsta $33.55 aukų Tautos Namams, varde Gedimino Draugijos Seattle, Wash., o „Tėvynėje" (N49) pagarsinta stačiai jo paties vardu. Išvengimui nesusipratimų, šiuo minėtąją paklaidą atitaisome ir priduriame, kad laiškas su aukomis atėjo pas mus tada, kada L. M. Dr-jos pasiuntiniai plaukė vandenynu.

„October 28, 1913. Dr. J. Basanavičius, 307 W. 30-th St., New York City. Gerbiamas Daktare: — Gedimino Draugystė paskyrė $33.55, surinktus nuo baliaus ir aukomis Tautos Namui ir paveda man idant aš perduočiau tuos grašius į tam tinkamas rankas. Todel aš tuos piningus Jums prisiunėiu, nes man pranešta per „Tėvynę", kad esat Lietuvių Mokslo ir Dailės Dr-jos pirmininku, ir jog esate paskirti rinkti turtų paminėtam namui. Gedimino Draugystė velija Jums viso labo ir pasisekimo surinkime ganėtinai piningų dideliam ir puikiam namui. Su godone, Kazis Krauczunas. Seattle, Wash."

AUKOS JOVARO UKIUI.

(Per K. Satkauską iš Chicagos)

1. Stanislovas Kasparaitis $1.00
2. Kaz. Satkauskas 1.00

Viso prisiųsta ir perduota Iždininkui J. Skritulskui $2.00.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI.

p. V. Žalnieraitis, Philadelphia, Pa. 55c. priėmėm ir siuntinėsime „Tėvynę" Tamstos paduotuoju adresu.

p. Jonas Banis, Minersville, Pa. Ačiu už laišką. „Tėvynėje" jis netilps, nes ne tuo tikslu „Tėvynė" klausė skaitytojų nuomonių, kad jas talpinti laikraštyje. Prie to Tamsta rašai formoje ypatiško ir aštraus pamokinimo redaktoriui, o tai nėra įdomu skaitytojams. Jei norite talpinti tokį laišką „Keleivyje" — tai Jusų laisva valia. Laišką paliekame „Tėvynės" archyve.

p. J. Kazlauskas, Bridgeport, Conn. Ačiu. Su tulais Tamstos nurodymais pilnai sutinkame ir stengsimės pasinaudoti.

p. Vincas Keistutis, Hoboken, N. J. „Eilių Vainiką kun. Dembskiui" gavome. Netilps, nes eiliavimo atžvilgiu yra per silpnos ir neištaisytinos. Už pažadėjimą prisiųsti mums žinių — ačiu. Lauksime.

p. J. Ažunaris. Jau patilpo. Suvėlinome delto, kad p. K. Brazys norėjo pridėti savo paaiškinimą. Iš ligonbučio turime informacijas: jo sveikata yra labai silpna.

p. M. Purvėnas, E. Arlington, Vt. Tamstos laišką priėmėm, kaipo patarimą redakcijai. Pasinaudosime. Apie „Vilnį" minėjome pagal „Liet. Ukininką", nes mums „Vilnis" neatėjo.

REIKALINGI AGENTAI.

Mokame $8.00 iki $20.00 savaitinės algos žmonėms, dirbantiems savo miestuose, ar keliaujantiems į kitus miestus pardavinėjimui musų Auksinių, Sidabrnių ir Nikelinių laikrodžių ir lenciugėlių darbininkams, ant išmokėjimo po $1.00 ar po $2.00 mėnesiui. Patyrimo nereikia. Reikalaujame tiktai teisingų ir blaivų vyrų. Rašydami pas mus, nurodykite, kuomi dabar užsiimate.

NORTH AMERICAN SALES Co.
Box 954—Dept. 79, New York City.

ATSIŠAUKIT!

Jonas Milewski, angliškai vadinosi John Miller, apie 37-8 metų senumo, iš Lietuvos paėjo iš Suvalkų gub., pirmiau dirbo kasyklose Pa. valstijoj, paskutiniu laiku gyveno Butte, Montana, pereitą pavasarį likosi užmušta, ir po jo mirčiai pasiliko pusėtinas turtas.

Jis turėjęs brolį, kurs buk laikąs karčiamą West Scranton'e, (gal Juozas Miliauskas, kriaučius iš Višpinių?), sako turėjęs seserų, gyvenančių Mahanoy City, ir Shenandoah, Pa. Velionio giminės atsišaukdamos pas velionio turto administratorių, rašykit angliškai žemiaus padėtu adresu:

Mr M. S. Cohen,
504 Phoenix Block. Forward Bldg,
Butte, Montana.

KAS PAŽINO

Uršulę Vaitkevičienę, gim. **Milančiutę** iš Oškabalių, Bartininkų vals., Vilkaviškio pav., Suv. gub., prašomas duot „Tėvynės" redakcijai žinią, ar ji dar gyva, kur gyvena; jei mirus — tai kokioje vietoje ir parapijoje, kokiais metais?.

SLA. KUOPŲ SUSIRINKIMAI.

1 kuopos, Edwardsville, Pa., metinis susirinkimas atsibus nedėlioje 4 d. sausio 1914 m. Svetainėje S. Paukščio, Edwardsville, Pa., 2-rą valandą popiet. Visi nariai malonėkite pributi. Bus išrinkta nauja kuopos valdyba.

Sekr. **Juoz. Vnukauskas.**

SLA. 2-ros kuopos, Forest City, Pa. ekstra laikytame susirinkime nutarė pastatyti tuos narius, kurie nepribus ant metinio susirinkimo 11 dieną sausio (january)) 1914 m. po bausme 50 centų. Tad draugai, visi susirinkite pas poną J. Dziką, ant Main St., antrą valandą popietų nedėlioje 11 d. January 1914 m., nes bus rinkimas kuopos valdybos ir bus svarstoma baliaus ar prakalbų suruošimas. Draugai, didinkime kuopą! Sekr. **A. M. Makauskas.**

6-os kuopos SLA., Plymouth, Pa., bus metinis susirinkimas 11 d. sausio 1914 m., 2 val. popietų svetainėje A. Stravinsko. Malonėkit visi nariai ateiti užsimokėti savo duokles ir bus renkama nauja kuop. valdyba. Užprašom narius 37 ir 119 kuopų, gal galėsime susivienyt į vieną kuopą del geresnės tvarkos ir galėsime išrinkt pilną kuopos valdybą. Su pagarba

Rašt. **M. Zalietskas.**

13 kuopa SLA., Minersvile,, Pa. laikys savo susirinkimą 10 d. sausio, 1914, svetainėje Jurgio Merkevičiaus 7:30 vakare, kviečiam visus draugus ir drauges kuoskaitlingiausia susirinkti ir naujų narių po kokius du atsivesti. Turėsim daug visokių reikalų apsvarstyti ir naują komitetą išrinkti. Turime narių, ale neturime tvarkos kuopoje. Pamislykit patįs, ar su tokia tvarka galima pasiganėdint, kada vienas narys turi buti visų komitetu: pirmsėdžiu ir raštininku, ir kasieriu Tai yra perdaug del vieno draugo! Raš. **J. Vitkauskas.**

25-ta kp. E. Arlington, Vt. laikys mėnesinį susirinkimą nedėlioje 11 d. sausio, 1914 m., 1:30 val. popietų J. Danielius namuose. Taigi draugai meldžiu visų pributi į susirinkimą su mokestimis, praneškite ir savo draugėms, nes bus nauji nariai priimami. Nesivėlinkit, yra daug geriau atlikti laiku.

Rašt. **Juozas Mikitas.**

Brooklyn, N. Y. 38 kp. SLA. metinis susirinkimas atsibus nedėlioj 18 d. sausio (Jan.) 1914 m. nuo 2 valandos popietų svetainėje po No. 73 Grand St. Visi nariai ir narės teikitės butinai ypatiškai pributi, nes bus rinkimas SLA. Centro Valdybos, taip pat daug svarbių reikalų bus apkalbėta. Atsiveskite naujų narių prirašyti.

Sekret. **A. Lesniauskas.**

40 kuopa Pittsburgh, Pa. laikys savo metinį susirinkimą 11 d. sausio 1914 m., 7-tą valandą vakare, L. M. D-tės svetainėje. Malonėsite visi nariai susirinkti, nes bus kuopos valdybos rinkimai ir taipgi įsitėmykit, kad ateinančiais metais mitingai bus laikomi kas antras nedėldienis vietoj trečio.

Rašt. **J. Virbickas.**

117 kuopa, Athol, Mass., laikys savo susirinkimą sausio 11 d., 1914 m., 7:30 val. vakare, Sanders gatvėje po num. 272. Prašom susirinkti ir atsivesti po naują narį. Visus kviečiu ateiti ir prisirašyti per bertainį susirinkimą.

Jonas Braškis.

170 kuopos, Philadelphia, Pa. Frankford, susirinkimas atsibus 14 d. sausio (Jan.) seredos vakare, 7:30, 1914 m., po num. 4647 Melrose St., Frankfordo Lietuvių Klube. Visi draugai nepamirškite ateiti minėtam laike, nes bus daug svarstymų link kp. reikalų. Bus renkami nauji viršininkai. SLA. 170 kuop.

Komitetas.

213 kuopa, Brooklyn, N. Y, laikys savo metinį susirinkimą sausio 11 d., 1914 m., Klubo ruimuose, 372 Bedford Ave. Mieli draugai ir draugės, kaip žinote, kad visa musų organizacijos gerovė paeina lygiai nuo musų visų veikimo, — ypatingai tas susirinkimas yra svarbiausis, nes turėsime išsirinkti naują kuopos valdybą ateinantiems metams, taigi ateikite visi be atsisakymo ir išsirinkite atsakančius vyrus, kad atenanti metai padarytų įžymų žingsnį musų kuopos augime.

J. Urnevičius.

230 kuopos, Wanamie, Pa. ateinantis susirinkimas bus laikomas 18 d. sausio, 1914 m. A. Frankos svetainėje, 2-rą val. popietų. Sekr. **V. Kamarauskas.**

NARIAMS SLA. KNINGOS UŽ PUSĘ KAINOS.

Diedai ir Gražina, pusl. 61	25c.
Europos Istorija, pusl. 319	25
Jonas iš Kempės ir Šilka, pusl. 23	10
Konradas Valenrodas, pusl. 24	15
Kražių Skerdynė, pusl. 77	15
Kun. Aleksandra Burba, pusl. 29 ..	20
Kelionė į Europą, pusl. 52	10
Kuomi žmonės gyvena?, pusl. 56	15
Lietuviška Chrestomatija, pusl. 170	40
Lietuviškos Trakiškos Studijos	75
Našlaitė (Drama keturių veikamų)	10
Nuo Degtinės (Komedija 2-se akt.)	10

Siunčiant piningus ir užsakymus, reikia šitaip adresuoti:

Petras Žemaitis, pusl. 69	20
Padėjimas Lietuvių Tautos (rusų kalba)	$1.00
„Tėvynės" mėnesinės kompletai 1896, 1897, 1898 ir 1899 m. po	50c.
„Tėvynės" sąvaitinės kompletai 1909, 1910 ir 1911 m. po	$1.00
„Tėvynė" su storais gražiais apdarais	$2.50

A. B. Strimaitis,
30⁻ W. 30-th Str., New York, N. Y.

IŠ LIETUVOS (Rus.-polen.)

Prisiunčiu į Ameriką vaistus, vartojamus Lietuvoje.: 1) Trojanka (užpilt degtinėj) del pagerinimo noro valgio (apetito), 2) Nuo galvos sopėjimo, 3) Nuo kaulų gėlimo, sausgėlos (reumatizmo, 4) Nuo viduriavimo, 5) Nuo gumbo po krutine, 6) Nuo kosulio sauso ir su atsikosėjimu, 7) Nuo širdies drebėjimo nerviškų ligų (priepuolio). Prisiųskit savo antrašą ir vieną dolarį piningų, bus persiųsti reikalaujami vaistai su apmokėta jau krasa,—Aptiekinį

san. **M. ALEKSO,**
Prienai, Suv. red. Russia.

Imkit aptiekoj Severos Lietuviškąjį Kalendorių 1914 metams, arba parsitraukit stačiai nuo mus.

Užsišaldymas ir Kosulys

Užsišaldymas yra pradžia kosulio arba uždegimo gerklės, todėl reik tuojau pradėti gydymą, imant

Severos Balsama Plaucziams

(Severa's Balsam for Lungs)

kuris yra rekomenduojamas kaipo vaistas nuo kosulio ir užsišaldymo, nuo uždegimo ir skausmo gerklės, užkimimo ir kitų plaučių netvarkų. Yra visiškai nevodingas ir visados pasekmingas.

Kaina 25 ir 50 centų.

UŽKIETĖJIMAS,

tulžiavimas, jaknų ir žarnų netvarkumai ir kiti panašųs nereguliariškumai greitai nyksta, jeigu

Severos Balsamas Gyvasties

(Severa's Balsam of Life)

imamas pagal nurodymų, išspauzdintų ant dėžučių, arba užklijuotų ant butelių. Jis sustiprina visą organizmą ir sugrąžina žmogui sveikatą.

Kaina 75 centai.

Aptiekose, arba tiesiog nuo musų. prisiuntus kiek kainuoja

W. F. SEVERA Co.
CEDAR RAPIDS, IOWA

NAUJAS SĄVAITINIS LAIKRAŠTIS
„ATEITIS"

skiriamas jaunimo reikalams. Kadangi visos žmonijos geresnės ateities viltim yra jaunimas, užtad ir turi rupėti kiekvienam jaunimo pažangumas ir apšvieta.

„ATEITIS" bus bepartyviškas jaunimo laikraštis ir bepartyviškai tarnaus kulturiškiem jaunimo reikalams, ir rupinsis, kiek išgalint, švietimu musų jaunimo.

„ATEITIS" gvildens ir kitokius gyvenimo klausimus.

„ATEITĮ" išleidinės nuo Naujų Metų kooperativiška bendrovė „Ateitis" įkorporuota ant $25.000 sulig Massachusetts valstijos tiesų reikalavimo.

„ATEITYJE" tilps kuodaugiausia žinių apie musų jaunimo judėjimą ir veikimą.

„ATEITYJE" tilps daugybė ir kitokių žinių ir žinelių iš viso pasaulio.

„ATEITIS" bus 8 (aštuonių) puslapių didumo ir prekiuos tiktai: $1.50 metams ir 80c. pusei metų, į Lietuvą ir kitas užrubežines viešpatijas: $2.00 metams ir $1.25 pusei metų.

„ATEITIES" antrašas sekantis:

„ATEITIS"

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

(Kas prisiųs savo antrašą, tai gaus vieną numerį pažiurėjimui dykai).

DAKTARAS IGNOTAS STANKUS

Vienatinis tikras lietuvys daktaras ir chirurgas cieloje Philadelphijoje. Kito lietuviško daktaro nėra mieste Philadelphijos. Serganti netrotykit laiko ir pinigų, bet tiesiog kreipkites ypatiškai arba laišku prie daktaro Stankaus, ir apturėsite tikrą ir teisingą gydymą. Atmink skaitytojau, jog Dr. Stankus yra baigęs didesnį daktarišką mokslą, kaip tai: po užbaigimui medicinos mokslo GARSIAME STEITA VIŠKAME UNIVERSITETE, važiavo mokintis į POST GRADUATE MEDICINOS MOKYKLĄ, katra yra didžiausia ir jau paskutinė didžiųjų daktarų mokykla visame pasaulyj. Čionai specijališkai mokinosi daryti visokias operacijas ir gydyti pavojingas ligas. Taipgi buvo miestavu daktaru kur praktikavojo po hošpitalių dispenseres dienomis ir naktimis. Dabar treti metai kaip Dr. Stankus įrengė savo locną gydyklą SANATORIJĄ mieste Philadelphijos dėl gydymo visokių ligų. Atvažiuojanti iš toliaus gali pasilikti tiesiog jo SANATORIJOJE dėl gydymo.

GYDO LIGAS

Nuo skaudėjimo strėnų, sąnarių rankų ir kojų, skaudėjimo paširdžių, pečių ir kaulų, reumatizmo. Nuo visokių kraujo ligų, užkrečiamų ir slaptų lytiškų ligų. Augimo spuogų ant veido ir kuno, užkietėjimą ir nedirbimą vidurių, niežėjimą skuros, dedervinių, slinkimą plaukų, skaudėjimo galvos. Visokias širdies, inkstų, plaučių ir kepenų ligas, neuralgijos, negalėjimo miegoti ir išgąsčio, nuo slogų, peršalimo, kosulio sunkaus kvėpavimo, negalėjimo valgyti ir abelną nusilpnėjimą. Visokias moterų ligas: nereguliariškas mėnesines, skaudėjimą strėnų ir paširdžių. Visokias vyriškas ligas, paslaptingas ir įgautas per išdykumą. Gydo ligas su liekarstomis kokios tiktai yra ant svieto. Ligas, kurias negalima išgydyti su liekarstomis ir po reikalavimui pačių pacijentų — daro visokias operacijas. Turi savo locnas, naujausio budo elektriškas mašinas dėl gydymo ir egzaminavimo, su pagelba kurių galima permatyti visą žmogaus kuną.

PASARGA — Aš siunčiu gyduoles ir toliaus į kitus miestus, bet siunčiu tiktai tiems, katrie aprašo simptomus savo ligos ir iš jų aprašymo yra galima suprasti ligą. Pas mane nėra nei raštininkų nei aptiekorių, nes jų darbas ir pagelba yra niekam netikusi prie daktariško gydymo. Kuomet ligonis atsišaukia per laišką, tai aš pats perskaitau, o jei reikalauja, tai savo rankomis sutaisau ir pasiunčiu jam gyduoles. Nemislyk skaitytojau, kad geriau supranta ligą kuomet nueini ypatiškai pas daktarą savo miestelyje ir jis tuojau įkiša termometrą į burną, pabarškina, pasiklauso krutinėj ir nei žodžio nepaklauses apie įųsų ligos simptomus, tuojaus parašo receptą dėl liekarstų. Buk tikras, kad toksai daktaras jųsų ligos nesupranta, tiktai jo tas barškinimas ir paklausimas krutinės yra niekas kitas, kaip tiktai trumpa komedija, kad paimti nuo jųsų kelis centus. Jeigu ligonis parašys laišką arba apsakys simptomus savo ligos, tai yra ką jaučia savyje, kas ir kokioje vietoje skauda ir kas kenkia, tai daktaras teisingai atspės jo ligą, o atspėjęs, pritaisys tikras gyduoles.

PADĖKAVONES UŽ IŠGYDYMĄ

Čionai sutalpinti visų yra negalima, bet kelios padėkavonės talpinasi su pavelijimu pačių pacijentų. Kitos visos padėkavonės yra užlaikomos didžioj slaptybėje. Jurgis Bucikas, P. O. Box 706, Tamaqua, Pa. sako taip: Labai blogai apsirgau. Vietiniai daktarai atsisakė nuo išgydymo, o vienas iš jų sakė greičiausiai daryti operaciją. Kuomet nuvažiavau pas daktarą Stankų ir pasilikęs jo Sanatorijoje likausi išgydytas į trumpą laiką be peilio ir be operacijos. Kotrina Rutkienė, Minersville, Pa. Labai didžiai sirgau, turėjau skaudėjimą strėnų, nugaros, kojų, nereguliariškas mėnesines ir gėlimą paširdžių. Vietiniai daktarai nieko negelbėjo, tiktai ateidami į mano namus leido po skuros į paširdžius tą prakeiktą zrodlyvą morfiną, kad tiktai tam sykiui skausmus sustabdyti. Nuvažiavau pas Daktarą Ignotą Stankų ir pasilikau jo Sanatorijoje dėl gydymo. Dr. Stankus pripažino visiškai kitokią ligą, tuojau padarė operaciją ir davė tikras gyduoles nuo tos ligos. Už nedėlios laiko aš išgijau ir sugrįžau namo sveika. Aš Steponas Baranauskis, 846 So. Front st., Philadelphia, Pa. Per keliatą metų jaučiau negerumą gerklėje, o prieš atmainą oro net ir skausmą. Ant galo iškarto pradėjo tinti kaklas, gelti galva ir pasikelė didis karštis. Dr. Stankus po sustabdymo karščio, padarė man operaciją ant gerklės ir dabar jokio negerumo gerklėje nejaučiu ir esu sveikas. Antanas Sailis, 1311 Monroe st., Philadelphia, Pa. Daktaras Stankus išgydė mane nuo kosulio, skaudėjimo krutinėje, sunkaus dusavimo, skaudėjimo paširdžių, galvos ir abelno nusilpnėjimo. Už ką ištariu jam širdingą ačiu. Helena Kopp, 497 Edgewood st., New Haven, Conn. Likosi išgydyta nuo slinkimo plaukų. Aš Pabijonas Druteika, 701 W. River st., Waterbury, Conn. Siunčiu savo paveikslą ir ištariu širdingą ačiu Dr. Ignotui Stankui už prisiųstas man gyduolės ir išgydymą manęs nuo baisios ligos, kaip tai: kosulio, skrepliavimo, skaudėjimo krutinėje ir paširdžiose.

Visuomet kreipkitės ypatiškai arba su laišku ant tikro adreso taip:

DAKTARAS IGNATIUS STANKUS

1210 S. BROAD STREET, - - PHILADELPHIA, PA.

Ofiso valandos: Iš ryto nuo 9 iki 11. Po pietų nuo 2 iki 4, vakarais nuo 7 iki 8 val.
Nedėliomis nuo 9 iki 11 val. ryto ir nuo 1 iki 4 valandai po pietų.

V. AMBROZEVIČIUS
AGENTAS IR NOTARIJUS:

Parduodu laivakortes ant visų linijų ir geriausių expresinių laivų, mainau ir siunčiu pinigus į visas dalis svieto turiu užsistatęs randavą bond (kauciją) $25.000 del teisingumo. Užkviečiu keliaujančius ir iš kitų miestų, nes kaipo netoli nuo New Yorko givendamas, primu ir pristatau ant laivų tuomi busit apsaugoti nuo daug New Yorko nesmagumų. Teisingumą liudija tas, kad esiu sėniausiu SLA. sanariu 245 kuopos. Darau doviernastis ir parupinu rusiškus pašportus.

Kreipkitės per laiškus pas

V. AMBROZEVIČIUS

178 Ferry Street, Newark, N. Y.

Telephone 5599 M Market.

Akis Iszagzaminuoju dykai

Pritaikant Stiklus

H. S. STONE

Akių specialistas

Valandos: Nuo 9 ryte iki 6 vakare.
Nuo 7 iki 9 vakare.

899a Broadway, arti E. str.
So. Boston, Mass.

ATSIŠAUKIT!

Jonas Milewski, angliškai vadinosi John Miller, apie 37-8 metų senumo, iš Lietuvos paėjo iš Suvalkų gub., pirmiau dirbo kasyklose Pa. valstijoj, paskutiniu laiku gyveno Butte, Montana, pereitą pavasarį likosi užmuštas, bet po jo mirčiai pasiliko pusėtinas turtas.

Jis turėjęs brolį, kurrs buk laikąs karčiamą West Scranton'e, (gal Juozas Miliauskas, kriaučius iš Višpinių?), sako turėjęs seserų, gyvenančių Mahanoy City, ir Shenandoah, Pa. Velionio giminės atsišaukdamos pas velionio turto administratorių, rašykit angliškai žemiaus padėtu adresu:

Mr M. S. Cohen,
504 Phoenix Block. Forward Bldg,
Butte, Montana.

2 KATALIOGAI DYKAI!

Visų lietuviškų KNYGŲ nuo seniausios iki naujausios laidos, pilnas naujas katalogas, 80 pusl., bus prisiųstas DYKAI, MYLĖTOJAI MUZIKOS, čia gali gauti gerų muzikališkų instrumentų katalogą, įvairiausių armonikų, koncertinkų, klernetų ir t. t.

Rašant man laišką, paminėk katra KATALOGĄ prisiųsti, ar abu kartu? Reikalingi knygų platintojai agentai iš mažesnių miestelių, pardavineti knygas ir laiškams popieras. Adresas:

M. J. DAMIJONAITIS
903 W. 33rd St., CHICAGO, ILL.

Didžiausia Lietuvių Pramonės Įstaiga
"VILIJOS" BENDROVĖ

turi Vilniuje ukio mašinų fabriką ir sandėlius, apdovanota už savo dirbinius 1 auksu ir 4 sidabro medaliais, norėdama padidinti fabrikaciją, **kviečia Amerikos lietuvius prisideti šeriais (pajais).**

Kreipties: VILNIUS, Poltavos g-ve 55, "VILIJOS" Bendrovei.

DOVANAI-DOVANAI!

KNYGA SVEIKATOS bei naujausio mokslo ir ką reikia daryti apsirgus. Teip-pat kame ir kur greit išsigydyti, lygiai ta knyga

„DAKTARAS"

parodo, kaip nuo ligų apsisaugoti.

ŠITOJ KNYGOJ „DAKTARAS" netik pamokina kaip ir kur nuo visokių ligų gerai išsigydyti, bet teip-pat labai gražiai, kaip tikras tėvas pamokina ir kaip nuo visokių ligų apsisaugoti.

KNYGOJ „DAKTARAS" labai daug aprašo apie vyrų ir moterų lytišką gyvenimą ir aiškiai, atviral teip išdėstinėje, jog kitose knygose apie tokias paslaptybes negalite atrasti. Šita knyga kiekvienam vyrui ir moterei labai reikalinga turėti, kad žinoti kaip ir ką daryti, seniems ir jauniems ir kaip laimingai gyventi. Čion viską negalima aprašyti, bet tik perskaičius knygą atrasite.

ŠITA KNYGA illustruota puikiais moksliškais paveikslais ir apie žmogaus kuno subudavojimą su visokiomis paslaptybėmis.

Apie MEILĖS DALYKUS „Daktaras" nemažai rašo.

YPATINGAI serganti, nusilpnėję, sukliurę, pasigading per jaunystės klaidas ir varginami visokiomis, kaip paprastomis sviežiomis teip užsisenėjusiomis ir užsikrėtusiomis ligomis, šitoje knygoje atrasite tikrą rodą.

JEI sergi ant kokios nors ligos, tai pirmiau ne kaip kreipsies prie kokio nors gydytojaus, arba vartosi liekarstas, reikia perskaityt knygą „Daktaras", nes didelės daugybės žmonių, kurie tik perskaitė šitą knygą, išsigydė.

TODEL, kad ta knyga del labo visuomenės išduota, tai kiekvienas ją apturės visai dovanai, kuris tik atsiųs keletą stampų už prisiuntimą.

REIKALAUK DAR ŠIANDIE, iškerpant šitą apgarsinimą ir adresuok teip:

The PHILADELPHIA M. CLINIC,
1117 Walnut st., Philadelphia, Pa.

TĖMYKIT VYRAI IR MOTERIŲS! Kad sergi, jautiesi kokį nors nesveikumą ir reikalauji geros, teisingos pagelbos, kad trumpam laike galėtum išsigydyt, tai atsišaukie prie Profesionalijačio Daktaro, Ph. M. Klinikos lietuviškoj kalboj. Rašyk, Ateik.

Ofiso valandos kasdien 10 iš ryto iki 4 po pietų. Nedėl. iki 3, o Utar. ir Pėtn. vakare nuo 6 iki 8.

Išvaro skausmus Reumatizmo, Padagros, strėnų dėgimo ir Neuralijos. Greitai palengvina visokius skaudėjimus raumenų ir sąnarių. Tinkamams niksterėjimas, raišumams ir žaizdoms. Greitai gydo slogas, influenzą, skaudamą gerklę ir užkietėjimą. Apsaugoja plaučius nuo sukepimo ir peršalimo, nuo spaudimo krutinės, prašalina galvos ir dantų skaudėjimą,

4—5 lašai į stiklą vandens—tinkamas gargaliavimui nesveikos gerklės. Imamas vidun (4 lašai į stiklą vandens) gelbsti viduriams nuo veržimo ir netikusio virinimo.

Tikrasai gaunama tokiuose pakeliuose, kaip kad čia parodyta.

Saugokitės pamėgdžiojimų.

25c. ir 50c. už bonką pas aptiekorius.

F. Ad. Richter & Co.
74--80 Washington str.,
New York, N. Y.

Ar Skaitei Kada Laikraštį "LIETUVA?"
Gal nežinai kur ją gauti?

"LIETUVA"

Eina jau 21 metus Chicago, Illinois kas Pėtnyčia ir paduoda daugiausiai gerų ir svarbių žinių iš Amerikos, Europos ir viso svieto, o prenumerata kaštuoja metui tik **$2.00**, pusei metų **$1.00.**

Rašyk adresu:

A. OLSZEWSKI,
3252 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

GERA PROGA.

GRAMATIKA	angliškos kalbos mokintis be mokintojo (apdaryta)	$1.00
VAIKŲ DRAUGAS	arba kaip mokintis skaityt ir rašyt be mokintojo	15c.
ARITMETIKA	mokintis rokundų be mokintojo su paveikslais (apdaryta)	35c.
NAUJAS BUDAS	mokintis rašyt be mokintojo	10c.
	Viso	$1.60

Kas atsiųs iškirpęs šitą apgarsinimą iš "Tėvynės" ir $1.00 per Money Order, tai gaus visas 4 kningas ant 60 c. pigiaus.

P. MIKOLAINIS, Box 62 New York, N. Y.

PIRMOS KLESOS POTOGRAFISTAS
IMPERIAL PHOTO STUDIO

395 Eighth Avenue, tarp 29-tos ir 30-tos gatvių, New York, N. Y.

Atnaujina ir padidina senus paveikslus.

Ant pirmų labų. Atdara nedeliomis.

ADVOKATAS
KAZIS KRAUČUNAS.

Buvęs 9 metus Skyriaus Viršininku, Inspektorium Suvienytų Valstijų Immigracijos; turi visas tiesas kaipo Attorney, Advocate, Proctor, Solicitor ir Councelor-at-Law. Veda visokias bylas (provas) visuose teismuose ir departamentų skyriuose. Gavimui patarimų kreipkites laiškais, jėdėdami krasos ženklelį atsakymui. Vedimui svarbių bylų ir reikalų pribuna ypatiškai į visas Valstijas ir miestus suėjus pareikalavimo. Adresas:

K. KRAUČUNAS Attorney-at-Law,
403 Lyon Building, Seattle, Wash.

TEISINGIAUSIA
Agentura

Siunčiu pinigus į visas svieto dalis greitai ir pigiai. Parduodu laivakortes ant geriausiu laivų. Išvažiuojantiems parūpinam pasportus per rubežių su konsulio paliudijimu.

K. Jurgeliunas
233 Broadway, So. Boston, Mass.

DU-KART NEDĖLINIS LAIKRAŠTIS
„SAULE"

JAU 25 METAI KAIP IŠEINA.

IŠEINA DU KARTU ANT NEDELIOS:
KAS UTARNINKAS IR PETNYČIA.

PRENUMERATA KAŠTUOJA
AMERIKOJ: metams $2.50, pusei metu $1.25;
EUROPOJ: Rusijoj ir Lietuvoj $3.50, Anglijoj ir Skotijoj 15š., Prusuose 15m.

Rašyk tuojaus, o gausi vieną numerį dykai.

W. D. Boczkowski Co.,
520-522 W. South All., Mahanoy City, Pa.

50.000 Kataliogų DYKAI!

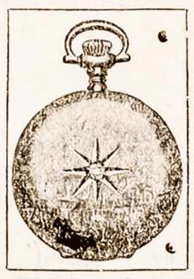

Prisiųsk už 3c stampą, o apturėsi didžiausį lietuviškoj kalboj KATALIOGĄ LAIKRODŽIŲ, ŽIEDŲ ir visokių auksoriškų daiktų. Siunčiam į visas dalis svieto. Mūsų kataliogas perstato didžiausią **Auksoriškų Daiktų Krautuvę**, todėl lengva iš jo bile kas pasirinkti. Tokis kataliogas turi rastis kiekvieno lietuvio stuboj, nes jis apsaugoja žmones nuo apgavikų.

Reikalaukite tuojaus.

J. P. Tuinila, 822 Washington St. BOSTON, MASS.

J. SKRITULSKAS
:-: NOTARIJUS IR AGENTAS :-:

Užlaikau geriausius gėrimus ir cigarus. Parduodu laivakortes ant visų linijų, kur tik kuris norės ir ant geriausių ir greičiausių laivų. Siunčiu pinigus į visas dalis svieto greitai ir pigiai. Išmainau visokių žemių piningus ant amerikoniškų. Darau doviernastis, pavedimus dalių ir atlieku visokius reikalus su Maskolijos valdžia. Užlaikau svetainę mitingams ir veseilijoms. Iš tolesnių miestų meldžiu atsišaukti per laiškus ant žemiaus paduoto adreso:

JOHN SKRITULSKAS
26 Broad Street New Britain, Conn.
Telephone No. 550

Lietuviszka Aparatu Dirbtuve.

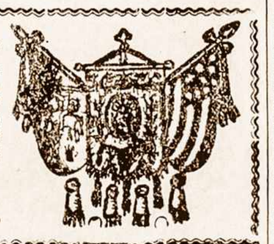

Guodotinoms tautiškoms ir bažnytinėms draugystėms išdirba: **Karunas, Amerikoniškas vėliavas, šarpas, juostas, ženklelius, kepures ir maršalkoms parėdus, teipgi visus bažnytinius aprėdalus.** Norėdamos guodotinos Draugystės arba guodotini kunigai, jog jųsų darbas butų gerai atliktas, paveskite jį tikrai lietuvei.

T. Andruszewicz
1421 Division St. Chicago, Ill.
netoli Milwaukee Ave.

VIENU DOLARU gali pradėti taupinimą MUSŲ BANKE ir gausi bankinę knyguta kuri su laiku atneš procentą.

JEIGU NORI siųsti piningus į krajų skubiai ir saugiai, kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o liksi užganėdintas.

JEIGU NORI siųsti laivakortę į krajų, ar pats manai grįžti lietuvon, pirmiausiai kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o kiekviename reikale suteiksime sąžinišką patarimą. Keliaujantiems į Lietuvą parupinam nuo Konsulio pašportą.

JEIGU NORI atlikti kokį pininginį reikalą Krajuje, arba nori padaryti daviernastį, pardavimo ir pirkimo aktą, kreipkis į MUSŲ BANKĄ, o atliksime kuogeriausiai.

SUDĖTA KAUCIJA $100.000.00

Visuose reikaluose kreipkitės į Musų Banką adresuodami šiteip:

A. GROCHOWKI & CO.
Cor. Bedford Ave & Grand st., Brooklyn, N. Y.

Lietuviai kreipkitės pas savąjį.
Teisingiausia agentura

Laivakorčių ir pinigų siuntimo Firma, jau dvidešimts septyni metai kaip parduodame laivakortes ant expresinių ir pačtavų laivų, pagal kumpanijų prekę ant visų linijų, kuriam kur patinka. Išvažiuojantiems parūpiname prašportus per rubežių su konsulio paliudyjimu. Patarimai kuo teisingiausi ir dykai.

Siunčiam pinigus į visas dalis svieto, greitai, pigiai ir saugiai Teipgi išmainom pagal dienos kursą.

Darome visokius notarijališkus paliudyjimus ir doviernastis. Reikale kreipkitės ypatiškai arba per laišką, nes vienatinė Brooklyne lietuviška agentura

J. J. Paukštis & Co
120-124 Grand St. - - - Brooklyn, N. Y.
Telephone 2427 Greenpoint.

ALBERT G. GROBLEWSKI

Savininkas ir Fabrikantas Geriausių "Lenkiškų-Lietuviškų Vaistų".

Ypatingos Gyduoles:

Geriausia Gyduolė nuo Strėnų skaudėjimo, Deginimo krutinėje, Galvos skaudėjimo, Kataros, Užsišaldymo, Neuralgijos nuo Gerklės skaudejimo

Mešlungio, Skausmo krutineje nuo Patrukimo, Azma arba Dusulio, Štyvumo sprando, Skaudejimo: Šonuose, Rankų ir Kojų

Jeigu sergate užsisenėjusiomis ligomis, nuo kurių negali pagelbėti nė daktarai, ne ligonbučiai, arba paslaptingomis ligomis, aprašykit man savo nesveikumą gerai ir aiškiai (be užslėpimo), nes čion eina netik apie tavo sveikata, bet labai tankiai ir apie tavo gyvastį. (Atsimink, jog kiekvienas garbingas daktaras užlaiko paslaį tį kaip ant išpažinties. Užtai nesigėdyk ir nebijok. rašyk teisybė, o mielai suteiksiu rodą ir prisiųsiu geras gyduoles pagal tavo ligą, su nurodymu kaip reikia jas vartoti, už prekę labai mažą. Reikia rašyt laiškus stačiai pas mane, pridedant visados 2 c. markę ant atsakymo, nes kitaip negausit atsakymo. Teipgi mes reikalaujame gerų agent kiekviename dideliame mieste ir jų aplinkėse. Agentai nuo Lietuviškai-Lenkiškų gyduolių gali uždirbti nuo 50 dol. iki 150 dol. ant mėnesio Uždarb duodame kuogeriausią. Taigi rašykite reikalaudami agenturos. Kiekvienas lietuviškas štorninkas privalo užlaikyti visada musų puikias Lietuviškas gyduoles savo štoruose ant pardavimo, kad musų tautiečiai reikalaudami galėt pas kiekviena nusipirkti ir nereikalautų išduoti pinigus dovanai kokiems nors apgavikams sote aplinkėse. Storninkai, rašykite pareikalaudami gyduolių, nes geras uždarbys ir parduokite mėsų tyras Lietuviškas gyduoles, kurias mes gvarantuojame. Rašykite po antrašu:

ALBERTAS G. GRABLIAUCKAS
Cor. Elm. & Main St., Plymouth, Pa.

10 Cigarettes

5 Cents

Kodėl nerukai geriausius

NEBO
CORK TIP
CIGARETTES

Megali susilyginti su kitu.

„SAUNIAI GERAS".

Aisopo Pasakos.

Šiuomi pranešu, jog rankių **„Aisopo Pasakos"** (išviso 297 pasakos) jau atidaviau spaudon. Tame veikale tilps 116 iliustracijų. Spausdinasi „Tėvynės" spaustuvėje. **Užsisakant išankstos čienia $1.00 be apdarų, $1.25 su drutais drobiniais apdarais.** Veikalui išėjus iš spaudos, čienia bus augštesnė.

Užsakymus priimu jau dabar ir rinkti prenumeratą įgaliojau **Amerikos Lietuvių Agenturą,** kurią atstovauja p. J. J. Digrys.

V. K. RACKAUSKAS, 120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

A. OLSZEWSKIO BANKA
3252 So. Halsted St., - Chicago, Ill.

Seniausia ir tvirčiausia Lietuviška Banka Chicagoje.
ĮSTEIGTA 1893 METUOSE.

PRIIMA pinigus taupinimui nuo vieno Dolierio iki didžiausių sumų ir moka už juos 3 procentą.
SKOLINA pinigus pirkimui ir statymui namų Chicagos mieste.
PERKA ir parduoda namus ir lotus ir stato kitiems namus ir štorus ant lengvų išmokesčių.
PERKA ir parduoda Morgečius ir Bondsus, nešančius 4, 5 ir 6 procentą.
ATVAŽIAVUSIEMS Chicagon iškolektuoja jų pinigus paliktus kitose bankose.
IŠMAINO ruskus pinigus ant amerikoniškų ir amerikoniškus ant ruskų.
SIUNČIA pinigus į Lietuvą, Rosiją ir visas dalis svieto pigiai ir greitai.
PARDUODA Šifkortes ant visų linijų ir parupina nuo Rosijos konsulio pasportus važiuojantiems Lietuvon, Rosijon.
PADARO Dovierennastis ir visokius kitus rejentališkus raštus gerai ir pigiai.
IR KITU miestu lietuviai gali pasidėti pinigus šioje Bankoje ant procento. Rašykite mums, o gausite pilną informaciją apie pinigų pasidėjimą ir išėmimą.

Rašydami adresuokite šiteip:

A. OLSZEWSKI BANK
3252 S. Halsted St., Chicago, Ill.